100,000 LİRALIK
23 NİSAN FEVKALÂDE TERTİBİ MİLLİ PİYANGO

Cumhuriyet

20 nci yıl sayı: 7066

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290

Pazartesi 17 Nisan 1944

SADEDDİN TUĞRUL'un
SOKAK KIZI
kitabindaki hikâyelerde kendinizden birer parça bulacak ve onları zevkle okuyacaksınız. Tanesi 60 kuruş.
AHMED HALİD Kitabevi — İstanbul,
BERRAK Kitabevi — Beyoğlu,
H A K Kitabevi — Beyazıt.

Ankara 16 (Telefonla) — Yardımseverler Cemiyeti menfaatine bu akşam Gar lokantasında bir çay tertib edilmiş ve Cemiyetin hâmisi sayın Bayan İnönü de huzurlarile şeref vermişlerdir.

Reisicumhur İsmet İnönü ve sayın refikaları refakatlerinde Maarif Vekili Hasan Âli Yücel bulunduğu halde dün Konservatuvardaki konsere şeref vermişlerdir.

Ankara foto muhabirimizin gönderdiği bu resimde, Millî Şefimiz ve sayın refikaları, konseri alâka ile dinlerlerken görülmektedirler.

Kırım muharebesi sona ermek üzere..

Rus bahriye silâhendazları dün Yalta şehrini de zabtetti

Sivastopol kalesine de taarruz başladı

Moskova 16 (a.a.) — Sovyet tebliği:

16 nisan günü Kişnev istikametinde ileri harekete devam eden kıt'alarımız, bir çok noktalarda Dinyester nehrini zorladıktan sonra nehrin sağ kıyısında köprübaşları kurmuşlar ve halen bunları genişletmek için savaşa devam etmekte bulunmuşlardır.

Tarnopol cenubunda Dinyester nehrini zorlıyan kıt'alarımız müteaddid meskûn yerleri işgal ettikten sonar köprübaşının genişletilmesi için mücadele etmektedirler.

Karadeniz kıyıları hususi bahriye ordusu kıt'aları taarruzlarını geliştirerek

— *Arkası Sahife 3, Sü. 2 de* —

Şark cephesinden resimler: İleri mevzilere doğru ilerliyen Sovyet zırhlı arabaları

Cevabî notamız

İngiltere ve Amerikaya bu hafta sonunda verilecek

Amerika, İspanyaya şiddetli bir nota verdi

Ankara 16 (Telefonla) — İstanbulda bulunmakta olan Hariciye Umumî Kâtibi Cevad Açıkalın, bugün buraya geldi.

İngiltere ve Amerikaya verilecek cevabî notamızın esasları tesbit edilmektedir. Cevabımızın önümüzdeki haftaya kadar yetiştirileceği anlaşılmaktadır.

Parti Grupu yarın toplanıyor

Ankara 16 (Telefonla) — Meclis Parti Grupu umumî heyeti salı günü saat 15 te toplanacaktır. Bu toplantıda Başvekil Şükrü Saracoğlu ve Hariciye Vekili Numan Menemencioğlunun, son haftanın dahilî ve harici meseleleri hakkında izahatta bulunmaları muhtemeldir.

Amerika İspanyaya bir nota verdi

Washington 16 (a.a.) — Dün basın toplantısında Cordell Hull, İspanyanın Fastaki Amerikan petrolüne el koymak istediği haber alınır alınmaz Madrid hükûmetine şiddetli bir nota verildiğini söylemiştir. Franco'nun Amerikan kumpanyalarına aid petrollere el koymağa hazırlandığına dair verilen haberler ü-

— *Arkası Sahife 3, Sü. 4 te* —

Hususî bir mâna taşıyan nutuk

Mr. Cordell Hull'in cihanı ilgilendiren nutkunda, diplomatların her zamanki kabiliyetli, ihtiyatlı, bilhassa iltibaslı sözlerine benzemiyen hususî bir eda, bir seda ve bir mâna var.

Nutkun edasındaki hususiyet, mevzuun ehemmiyet ve ciddiyetile mütenasib bir vuzuh ve kat'iyette olmasındandır.

Amerika bugün tarihinin ilk ve belki son en büyük ve en tehlikeli harbini yapıyor. Avrupa harbi, Amerika ve Amerikalılar için, milletlerin hürriyet ve istiklâlini korumak, medeniyet ve insanlığı kurtarmak için göze alınmış mânevî ve ahlâkî bir davadır.

Amerika Devlet Reisi Mr. F. Roosevelt, Norveç ve Danimarkanın istilâsından beş gün sonra, milletlerin hürriyet ve istiklâli hususunda Amerikalıların ideallerine tercüman olarak, 13 nisan 1940 ta Kongrede «Eğer, demişti. Medeniyet yaşayacaksa, küçük milletlerin istiklâllerine, topraklarının bütünlüğüne ve kendi kendilerini idare haklarına en kuvvetli komşuları tarafından dahi riâyet edilmelidir.»

«Cihanda her milletin, fikir, vicdan hürriyetlerile muhtac olmamak ve korkmamak hürriyetlerine kavuşması için», harbe girişildiğini ilân eden gene Mr. Roosevelt'tir.

Fransız büyük ihtilâlinin «insanlık hakları» beyannamesi gibi, milletlerin hürriyet ve istiklâllerinin kefalet ve taahhüdü olan Atlantik beyannamesi de tamamlığın minnetle anacağı bir vesika olacaktır.

Amerika, muharebelerin gidişine göre, Avrupa harbini kocamış farzedebilir. Onun ölüm kalım harbinin neticesi Pasifikte belli olacaktır.

Akdenizde beş, on adanın geçirdiği macaraya bakılacak olursa, Pasifikte istilâya uğrıyan on binlerce adanın ve binlerdan başka, Amerikalıların varlığı ile ilgili her biri kıt'a büyüklüğünde diğer adaların kurtarılmasında Amerikaların uğrıyacakları zorluklar ve çekecekleri ıstırablar kolaylıkla anlaşılır. Her milletin geçirdiği tehlikelerin ıstırab ve kaygılarını ancak kendi bilir. Cordell Hull'in nutkundaki cümlelerin ifadelerinde bu ıstırabların akisleri aşikârdır.

Bu sırada Amerikanın fikrini, idealini ıstırab ve endişesini açıkça söyliyebilecek, içerde ve dışarda sesini işittirebilecek devlet adamlarından biri de şüphesiz ki Mr. C. Hull'dir. Bu kadar kesin ve açık konuşacak devlet adamının, memleketinin ve milletinin kendisini arkalyacağından, yerinden ve yarından emin olması lâzımdır.

Bilindiğine göre, Amerika Hariciye Nazırı bu vasıfları ve bu iktidarı tamamile haizdir.

Amerikada, Devlet Reisinin kabinesini, kendi partisinin ileri gelenlerinden kurması sürekli bir gelenektir.

Mr. F. Roosevelt 1932 de Birleşik Amerika Devletleri reisliğine seçildiği vakit gelenekten ayrıldı. Yeni kurduğu hükûmetin Hariciye Nazırlığına cumhuriyetçilerden Mr. Cordell Hull'i getirdi. Bu itibarla Mr. C. Hull cumhuriyet fırkasının reyini ve demokrat partisinin güvenile beraber mes'uliyetini de birleştirmiş bulunuyor.

İktisrindeki devlet reisi seçiminde demokrat partisi idareyi cumhuriyetçilere bırakacak olursa harbin dış politikasında hiç bir değişiklik ihtimali olmadan Mr. C. Hull yerinde kalabilir. Kim bilir belki harbin idaresinde birliği ve sürekliliği sağlamak için Mr. Hull daha ileri bir makama seçilebilir.

Seçimin neticesi ne olursa olsun Mr. C. Hull, Reis Mr. F. Roosevelt'in emrinde ve yanında uzun yıllardanberi Amerika Birleşik Devletlerinin hariciye işlerini

ŞÜKRÜ KAYA

— *Arkası Sahife 3, Sü. 4 te* —

Kâr hadleri

İthalâtçı, toptancı ve perakendeciler için azamî satış fiatları tesbit edildi

Karar bugünkü Resmî Gazete ile neşrediliyor

Ankara 16 (Telefonla) — Yarınki Resmî Gazete ile ilân edilecek olan ithalâtçı, toptancı ve perakendeci azamî kâr hadlerile tatbik şekillerini bildiriyorum:

Bu kâr hadlerile azamî satış fiatı unsurları ve bunların tatbik şekilleri şöyle tesbit edilmiştir:

Kâr hadleri

1 — İthal edilen ve memlekette istihsal veya imal olunan mallardan ithalâtçı, toptancı ve perakendeci kâr hadlerinin tesbitine lüzum görülenler bu karara ilişik dört listede gösterilmiştir.

A — 1 numaralı listede ithal edilen malların ithalâtçı, toptancı ve perakendeci tarafından satılanlarının azamî kâr hadleri tesbit edilmiştir. Bu malların memlekette istihsal veya imal edilenleri için de bu listede yazılı toptancı ve perakendeci azamî kâr hadleri tatbik olunacaktır.

B — 2 numaralı listede ithalâtçı tarafından doğrudan doğruya perakendeciye satılması mutad olan malların azamî kâr hadleri tesbit edilmiştir. Bu mallar toptancılar tarafından satılamaz.

C — 3 numaralı listede ithalâtçı tarafından doğrudan doğruya müstehlike satılması mutad olan mallar için yalnız ithalâtçı azamî kâr hadleri tesbit edilmiştir. Bu mallar toptancılar ve perakendeciler tarafından satılamaz.

Ç — 4 numaralı listede hâlen ithal edilmiyen ve memlekette imal veya istihsal olunan malların toptancı, perakendeci azamî kâr hadleri tesbit edilmiştir. Bunların ithali halinde ithalâtçı azamî kâr hadleri Ticaret Vekâletince ayrıca tesbit olunur.

2 — Ticaret Vekâletince 510 sayılı kararın 18 inci maddesine göre tevzie tâbi tutulan malların perakendeciye veya müstehlike ne kadar bir kârla intikal edeceği Ticaret Vekâletince mal nevilerine göre ayrıca tayin olunacaktır.

Azamî satış fiatları

3 — İlgili makamlarca azamî satış fiatları tesbit edilmemiş olan malların ithalâtçı, toptancı ve perakendeciler tarafından azamî satış fiatları aşağıdaki esaslara göre tayin olunur:

A — İthalâtçı: İthal olunan malların maliyet fiatları aşağıda yazılı unsurlardan terekkül eder:

a) Menşe faturasındaki Cif mubayaa fiatı,

b) Akreditif muamelâtı için bankalara ödenen faiz ve masrafları,

c) Siparişe aid telgraf ücretleri,

ç) Takas Limited şirketine veyahud bunun yerine geçecek herhangi bir teşekküle verilen takas primi,

d) Adî ve harb sigorta ücretlerile gümrükte yapılacak ekspertiz neticesinde tesbit edilip sigortacı tarafından mal bedelinin ödenmiyen % 5 frenşiz payı, zarurî sürveyans masrafları

— *Arkası Sahife 3 Sü. 5 te* —

Kalbi ve midesi sağ tarafta olan bir vatandaş

Hakkı Demirgibi

Ankara (Hususî) — Memleketimizde kalbi sağ tarafında olarak yaratılmış dört kişiden birisi de Ankara balık servisi memurlarından 32 yaşında Hakkı Demirgibi'dir. Fakat, bu zatın vaziyeti büsbütün başkadır. Hakkının kalbi sağ tarafta olduğu gibi midesi ve karaciğeri de sağ tarafa toplanmış ve hepsi de başaşağı vaziyette imiş.

Hakkı Demirgibi, hayatından şikâyetçi değildir. Yalnız 6 ayda bir defa on beş, yirmi gün kadar süren bir iştihasızlık devresi geçirmekte imiş. Bu sırada ateşi de 39 - 40 dereceden aşağı düşmüyormuş. Müracaat ettiği doktorlar, ateşin düşürülmesine çare bulamamışlar, bunun, kalbinin ve midesinin başaşağı oluşundan ileri geldiğini söylemişler. Hakkı, uzun mesafeler koşacak olursa kalbi şişiyor ve fazla çarpıyormuş, fakat alkol aldığı zaman koşarsa o zaman bu çarpıntı ve şişmek olmuyormuş. Kendisi 8 senedenberi evli olduğu halde, çocuğu olmamıştır.

HARBDEN SONRA

Amerika askerî kuvvetlerini muhafaza edecek

Avrupaya Rusya ve İngiltere, Pasifiğe de Amerika nezaret edecekler...

Washington 16 (a.a.) — Âyan meclisi hariciye encümeni reisi Corelli, harb sonrasına aid siyasetten bahsederek demiştir ki:

«— Amerika Birleşik devletleri kara, deniz ve hava orduelarını kuvvetli ve müstakil olarak muhafaza etmelidir. Kuvvetlerimizin ve malzemelerimizin herhangi bir milletlerarası teşkilâtı kontrolu altına konulmasına hiç bir zaman taraftar olmadık. Sulh seven milletler tarafından teşkil olunacak bir milletlerarası teşekkülü, ana hatları bakımından Milletler Cemiyetine benziyecektir. Fakat fazla olarak bu teşkilâtın kuruluşu askeri kuvvetleri de sevk ve idare edecek tarzda tanzim edilecektir.

Müştereken verilecek kararların tatbikını büyük devletler üzerlerine alacak ve kendilerini doğrudan doğruya alâkadar eden bölgelerde sulhu koruyacaklardır. Meselâ İngiltere, Rusya, Almanyaya, Avrupaya, Amerika Birleşik devletleri Amerika kıt'asına, Pasifiğe ve belki de Filipinlere kadar olan bölgeye nezaret edeceklerdir.

— *Arkası Sahife 3. Sü. 5 te* —

Askerî vaziyet

Kırım muharebelerinden alınması lâzım dersler

Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

Kırım savaşlarına dair gelen tamamlayıcı haberlere bakılırsa Prekop, Sivaş ve Kerç cephelerini müdafaa eden Alman - Rumen ordusu, daha evvel boşaltılarak hafiflemiş ve bu yüzden Kırımın şimal ve doğu müdafaa çizilerini biraz mukavemetten sonra kendiliğinden bırakmış değildir. öyle zannedilir ki bütün müdafaa cephelerinin bir anda sökülüp yıkılmalarına Sovyet kıt'alarının Sivaş'ı, yani sığ olan ölü denizi ansızın geçerek bir hamlede Canköy'e kadar ilerlemelere sebeb olmuştur. Bu yer Perekop ve Kerç müdafaa cephelerinin yan ve gerilerini

— *Arkası Sahife 2. Sü. 4 te* —

Balkanlara yapılan büyük hava akınları

Rumanya petrol bölgesine yapılan taarruzda Zenci pilotlar da vazife aldılar

Berlin 16 (a.a.) — Resmî tebliğ: Amerikan bomba uçakları dün Rumanyada bir çok şehirlere ve bilhassa Bükrek bölgesine hücum etmişlerdir. Binalarda hasarlar ve halk arasında kayıblar olmuştur. Şimdiye kadar alınan haberlere göre, çoğu 4 motörlü olmak üzere 20 düşman uçağı Alman ve Rumen avcıları ve uçaksavar bataryaları tarafından düşürülmüştür.

Dün Amerikan hava teşkillerinin şimal ve orta Almanya üzerinde yaptıkları akınlar esnasında 31 uçak düşürülmüştür.

Ploeşti ve Bükreş üzerinde yeniden şiddetli hava muharebeleri

Bükreş 16 (T.P.) — Anglo-Amerikan bomba teşkilleri cumartesi günü Rumanya arazisi üzerine yeni akınlarda bulunmuştur. Havanın görüşe elverişsiz olmasına rağmen, Bükreş ve petrol sahaları üzerinde şiddetli hava muharebeleri olmuştur. Henüz tamamlanmı-

— *Arkası Sahife 3. Sü. 3 te* —

Mussolini dünya ile alâkasını kesmiş!

Cenevre 16 (a.a.) — Tribune de Geneve gazetesi Mussolini'nin sıhhî durumunun büyük endişeler doğurduğunu yazmaktadır. Bu gazetenin Corriere Della Sera gazetesine atfen verdiği bir habere göre, münzevi bir hayat geçiren Duçe, düşüncelere dalmış ve dünya ile alâkasını keserek ölümü beklemeğe başlamıştır

İsviçre gazetesi, Mussolini'ye ameliyat yapılması lâzım geldiğini fakat sıhhî durumunun vahameti yüzünden doktorların bundan vazgeçtiğini ilâve etmektedir.

SPOR

Maarif Mükâfatı maçlarında Vefa Fenerbahçeyi yendi

Maarif kupası futbol maçlarına dün devam edilmiştir. Dünkü karşılaşmalarda Vefa Fenerbahçeyi 3-2, Beşiktaş da İstanbulsporu 8-0 mağlûb etmişlerdir. Yukarıki resimde, Vefalı muhacimler ikinci gollerini atarken görülmektedir. Bu müsabakalara aid arkadaşımız Eşref Şefiğin yazısı ikinci sahifemizdedir.

Kendi Kendimizi Tenkid:

Bu ne yeşillik merakı!

Öğreniyoruz ki İstanbul Belediyesi -yeşil saha yapmak için- Ragıb Paşanın Cadıbostanındaki köşkünü bir buçuk milyon liraya almak istiyormuş. Son senelerde Belediyemize bir köşk satın almak hevesi geldi. Güzel malikâneleri idame bakımından takdire şayan bir harekettir. Lâkin darlığı ve züğürdlüğü söylene söylene mesel haline gelen İstanbul bütçesinin böyle masraflara acaba tahammülü var mı?

Bir taraftan fakir belediye bütçesini kalkındırmak için yeni kaynaklar bulsun diye komisyonlar kurarlarken öteden Cadıbostanı gibi bir sayfiye yerinde -yeşil saha yapmak için- bir buçuk milyon liraya mülk satın almak -ne kadar kârlı olursa olsun- mantıkla güç telif edilir bir teşebbüstür. Hem bu yeşil saha sevdası artık bize biraz pahalıya mal olmağa başladı. Haydi şehir içindekilere, şehirlinin nefes alması bakımından ses çıkarmıyalım; ama sayfiyelerde de mi yeşil saha? Bu ne yeşillik merakı?

**

Hindistanda İngilizler karşı taarruza geçti

İmphal ovası Japonlardan temizlendi

Tokio 16 (T.P.) — İngilizler, her ne kadar İmphal kesimine yüksek subaylar ve takviye kuvvetlerini tayyare vasıtasile yetiştirmişlerse de, bu bölgedeki savaşlar müthiş bir hızla kızışmaktadır.

İngilizlerin taarruzu inkişaf ediyor

Yeni Delhi 16 (a.a.) — Kohima-Dipam yolunu bloke etmiş olan Japonlara karşı yapılan taarruz hareketleri müsaid bir şekilde inkişaf etmektedir.

İmphal yaylasının şimal ve şimal doğusunda kâin cephelerde mevzii harekât devam etmektedir. Bu yaylanın cenub ve doğusunda ehemmiyetli hiçbir hareket kaydedilmemektedir.

Müttefik tebliği

Yeni Delhi 16 (a.a.) — Müttefik tebliği:

Son birkaç gün zarfında yapılan şiddetli bir çarpışmadan sonra Müttefik kuvvetler İmphal ovasının şimal doğu kısmında mühim bir tepeyi zaptetmişlerdir. İmphal ovası tamamile elimizde bulunmakta ve çarpışmalar düşmana karşı taarruz hareketlerine devam ettiğimiz tepeler üzerindeki karsılaşmalara münhasır kalmaktadır.

Cenub doğu Asya kumandanlığı karargâhı

Yeni Delhi 16 (a.a.) — Cenub doğu Asya kumandanlığı umumî karargâhı-

— *Arkası Sahife 3, Sü. 2 de* —

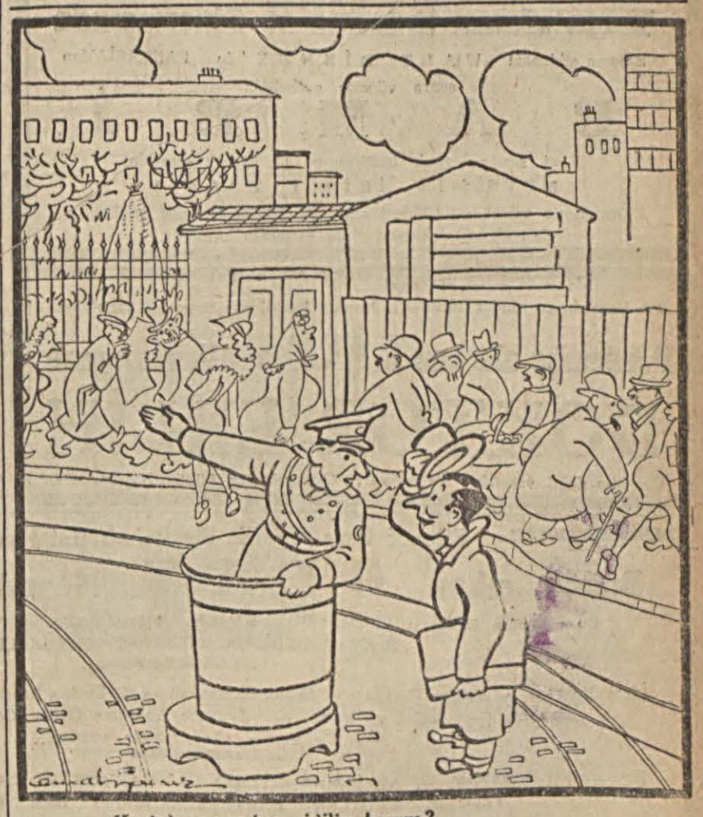

— Kurtuluşa nerden gidilir bayım?

— «Sağ» a, «sol» a sapmadan «İstiklâl» caddesini takib et delikanlı!..

Cordell Hull'in son nutku

Tecavüze mâni olacak Uluslararası teşkilâtı

Amerika Hariciye Nazırının söylediği nutkun tam metnini neşrediyoruz

Müttefiklerin birlik hareketi yolunda Kahire konferansında daha başka ilerlemeler yapıldı. Reis Roosevelt ve Mr. Churchill Kahirede başkumandan Tchang-Kai-Tchek ile ve Tahran konferansında da Mareşal Stalin'le görüştüler. Avrupada çarpışan 3 Müttefik, Tahran konferansında harbi kazanmak için yapılan askeri plânlar hakkında tam bir anlaşmaya vardılar ve sulh devresinde ahenkli bir hareket tarzı takib hususundaki kararlarını ilân ettiler. Bu anlaşma, müşterek menfaat ve müşterek emellerinin sağlam temellerine dayanacağı gibi devam da edecektir. Ayni zamanda Tahran beyanamesi göstermiştir ki, sulh devresindeki işlerde demokrat milletler ailesine girmek istiyen büyük veya küçük, bütün milletlerin işbirliği ve faal iştiraki kabul edilecektir.

Kahire beyannamesinin Pasifik hakkında ihtiva ettiği hükümlere göre, Japon işgaline nihayet verilecek, komşularına taarruz kudretleri yok edilecek, Çin toprakları iade olunacak ve Coreelilere hürriyet verilecektir.

Bu vesikaları imzalıyan bizden ve müttefiklerimizden başka hiç kimse, bunların bütün meseleleri halletmediğini, bütün meselelerin halli için lâzım gelen formülü ifade etmediğini ve istikbale aid plânı hazırlamadığını bilemez. Tecrübeli her insan bilir ki, istikbale bir şekil vermeğe çalışmak beyhude olduğu kadar manasızdır da..

Atlantik beyannamesi hakkındaki münakaşalar

Son zamanlarda Atlantik beyannamesi ve bazı ahvalde onun tatbiki şekli hakkında münakaşalar olmuştur. Atlantik beyannamesi bizim ve müttefiklerimizin esas gayelerini teşkil eden siyasetimizi ifade etmektedir. Beyanname, onu kabul eden milletlerin arazi ve daha başka bakımlardan genişlemek maksadları için çarpışmadıklarını ilân etmektedir.

Atlantik beyannamesi hürriyet, müsavat, uluslararası sulh ve emniyet ümidlerine dayanan müşterek prensipleri koymaktadır. Beyanname her meseleye, kelime ve cümleleri dikkatle incelenebilecek mufassal cevab veren bir kanun değildir. Hayır, beyanname, çarelerin bulunabileceği yolu göstermekte, fakat asıl çareleri göstermemektedir. Beyanname, takib ettiğimiz ve edeceğimiz istikameti tayin etmektedir.

Bu istikamet bizi tecavüzü önlemek ve emin bir dünya kurmak çarelerine doğru götürmektedir. Atlantik beyannamesi, düşman devletler dahil olduğu halde emniyeti kurmak için lâzım olan vasıtalara başvurmağı menetmektedir. Esas olan şey, beyannamenin ihtiva ettiği maksadlara ulaşmak için ifade edilen azimdir. Avrupada mevcud 30 dan fazla hudud meselesinin, henüz devam ederken halledilebileceğini ummak çok zordur. Bununla beraber bu meselelerin dostça görüşmeler ve anlaşmalar suretile halledilemiyeceği demek değildir.

Müttefikler arasındaki anlaşmalar

Biz daima müttefiklerimiz arasında cereyan edecek herhangi bir anlaşma veya tesviyeyi kolaylaştırmağa amadeyiz. Bunu Polonya ve Sovyetler Birliğine yapmış olduğumuz tavassut teklifimizle isbat etmiş bulunuyoruz. Teklifimiz elân mueberdir. Bu gibi meseleler olduğu gibi diğer meselelerde de siyasetimiz, birliğin muhakkak surette elzem olduğunu ve bunun bozulmamasına gayret edilmesini âmirdir.

İşte bu kat'i emniyetledir ki, sulhu muhafaza edecek, tecavüzün önüne geçecek, iktisadiyatın ve daha başka lüzumlu müşterek anlaşmaların hüküm sürmesini temin kılacak uluslararası bir teşkilât kurulmasına teşebbüs etmiş bulunuyoruz.

Bütün bu bahisler, bunun muhtelif inkişaf safhalarını teşkil eder.

Bu proje, nekadar cazib olursa olsun yalnız müttefiklerimizin değil, ayni zamanda anayasamız mucibince Amerikan millet ve parlamentosunun tasvibine de ihtiyac olduğu meydandadır.

Bizimle mes'uliyeti paylaşacak olan milletlerce kabul edilemiyecek bir teklif yapmak beyhude olduğu kadar fena bir harekettir de. Birleşik Amerikada tasvib edilemiyecek olan bir şeyi teklif etmek bizim için tehlikeli olduğu kadar milletleri de yanlış yola sevketmek olacaktır. Bu itibarla gerek yabancı memleketlerde gerek Birleşik Amerikada fikir ayrılıklarına sebebiyet veren mufassal teklifler yapmamak icab eder. En pratik yol, evvelâ umumî istikamet ve siyaseti gösteren genel prensipler hakkında mutabakati temin etmektir. Bundan sonra münavebe metodları aramak ve nihayet mümkün olan ve ikinci derecedeki tafsilâtın münakaşasını sonraya bırakan bir anlaşmanın esaslı elemanlarını izah eden bir teklif tanzim etmek lâzımdır.

Bunun güç ve ağır bir usul olduğunu, uluslararası yardım gibi bütün dünya tarafından kabul edilen projenin hazırlanması için lâzım gelen bir zamanda açıkça anlaşılmıştır. Bu usul, ittihaz edildiği zaman vaktinden evvel hasıl olan vaziyetlerden çıkan anlaşmazlıklar, gerginlikler ve bilir bilmez yapılan tenkidler bazı gecikmelere sebebiyet vermektedir. Bu gecikmeler yüzünden aylar geçmekte ve dikkat edilmediği zamanlar ortaya çıkan bitmek tükenmek bilmiyen karışıklıklar içinde hükümranlığı olan millet yalnız kendisine hizmet edenleri idare etmek değil, fakat bunları yetiştirmeği de kabul etmek zorunda kalmaktadır.

Tecavüze mâni olacak uluslararası teşkilâtı

Tecavüze mâni olmağa ve sulhu muhafaza etmeğe memur edilecek uluslararası teşkilâta gelince, bu usul tatbik edilmektedir. Bu teşkilâtın kat'i ve değişmez mecburiyetlere dayanması lâzımdır. Teşkilâta mensub milletlerin birbirlerine karşı kuvvet kullanmamaları ve ancak yapılan anlaşmalar buna müsaid olduğu takdirde diğer herhangi bir millete karşı kuvvet gösterebilmeleri lâzımdır. Sulhun muhafazası için kâfi kuvvetlere malik olmak icab ediyor. Bundan başka müesseselere sahib olmak ve sulhun muhafazası için harekete geçecek kuvvetlere müracaat etmek usulüne de vâkif olmak icab ediyor. Fakat bütün bunlardan başka, kanuna bağlı uluslararası münakaşaları tesviye etmek üzere kanunun tatbiki için uluslararası bir de divana ihtiyac vardır. Ayni zamanda kanuna bağlı olmıyan münakaşaları tesviye edecek bir mekanizmayı inkişaf ettirmek ve yeni menfaatlere riayetle değişmekte olan dünyada çıkan yeni davaları halletmek üzere diğer müesseseler de kurulmasına ihtiyac vardır.

— Sonu yarın —

Şehir haberleri

Sağır ve dilsizlerin dünkü kongresi

Cemiyet merkezinin Ankaraya nakledilmesine karar verildi

Sağır ve dilsizlerin fevkalâde toplantısı dün Eminönü Halkevinde cemiyet reisi Süleyman Gökün riyasetinde yapılmıştır. İdare heyeti raporu kabul edilmiş, umumî heyetin Ankaraya nakli, İstanbulun şube olarak idaresine karar verilmiştir.

Önümüzdeki ders yılında İstanbulda bir körler, sağırlar ve dilsizler yatılı okulu açılması için çalışılmasına ve müracaat eden 450 malûlün buralarda okutturulması da kabul olunmuştur. Ayrıca gene bu sene içinde işsiz malûller için bir atölye kurulması da karar altına alınmıştır.

İdare heyeti raporuna göre cemiyetin bütçesi 18 bin liradır. Bunun 8 bin lirası mektebin kurulmasına, 2 bin lirası atölye için, 3 bin lirası muhtac azalara yardım, 2500 lirası da ilâç ve doktor masrafı olarak tesbit edilmiştir. Halen Türkiyede 70,000 malûl mevcuddur. Cemiyetin azası 120 kişidir. Bunların 24 ü kadındır. Ankarada kurulacak olan umumî merkez riyasetine Süleyman Gök seçilmiş ve İstanbul şubesini de Medeninin idare etmesine karar verilmiştir.

Bükreş Elçimiz Ankaraya gitti

On beş gün kadar mezuniyetle şehrimize gelmiş olan Bükreş büyük elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver hükûmetimizle müteaddid temaslarda bulunmak üzere dün akşam ekspresle Ankaraya hareket etmiş ve Haydarpaşa istasyonunda Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar, Rumanya sefaret erkânı ve dostları tarafından uğurlanmıştır.

Nafıa Vekili geldi ve gitti

Nafıa Vekili Sırrı Day, dün sabahki Ankara ekspresile şehrimize gelmiş ve ayni akşamki ekspresle de Ankaraya avdet etmiştir.

Üç yankesici kadın yakalandı

Gedikpaşa pazarında yankesicilik suretile cüzdan aşırma sırasında, zabıtaca Safai, Nebile, Dilber adlarında 3 kadın tutulmuştur. Yakalanan bu kadınların müşterek çalıştıkları, kendilerine dilenci süsü verip yanlarına sokuldukları kimseleri çarptıkları ve bu usulle şimdiye kadar 20 ye yakın hâdisenin faili oldukları noktasından haklarında tahkikat yürütülmektedir.

Ev sahibi ile kiracı arasında

Fatihte Malta çarşısında Yeşilsarıklı sokağında evvelki gece bir yaralama hâdisesi olmuştur. Arabacı Mustafa Karaveli, evinin bir bölüğünde oturan bir mensucat fabrikasında işçi Salih Bozkurdla para meselesinden kavga sırasında, kiracısı tarafından bıçaklanmıştır. Ev sahibi, ayda dört liradan hepsi hepsi on lira tutan iki buçuk aylık birikmiş kira bedelini istemiş, kiracı bütün gayretine rağmen bu parayı henüz bir araya getiremediğini söylemiştir. Fakat, Mustafa Karaveli bağırıp çağırmış ve hiddete kapılarak Salih Bozkurd, kaptığı ekmek bıçağını ev sahibinin dört yerine saplamıştır. Kaçıktan bir müddet sonra ele geçen kiracı, «kendimi tutsaydım iyi olacaktı, ama ev sahibi aşırı gitti .Yanındakilerle beni dövmek için üzerime yürüyünce, ben de müdafaa için bıçak savurdum» demiştir. Yaralı, Cerrahpaşa hastanesine yatırılmıştır. Sıhhî vaziyeti, müsaid bir seyir takib etmektedir.

Bulgar san'atkârının 16 nisanda vereceği konser tehir edildi

Sofya opera san'atkârı Küpef anjin olmuş bulunmasına rağmen dün akşamki konserini büyük bir muvaffakıyetle vermiş ve çok alkışlanmıştır. 16 nisanda vereceği konserin hastalığı dolayısile 24 nisan pazartesi akşamına tehirine mecburiyet hasıl olmuştur.

16 nisan davetiyelerile 24 nisan suvaresine gelinebilecektir.

Hitabet müsabakası

Bakırköy Halkevinin tertib ettiği hitabet müsabakası dün yapılmış, müsabakayı Askeri Tıbbiye okulu üçüncü sınıf talebesinden Kemal Keskinel kazanmıştır.

Servet Yesari ihtifali

Eski Temyiz azasından Servet Yesarinin ölümünün birinci yıldönümü dolayısile dostları, arkadaşları ve ailesi tarafından merhumun Bulgurludaki kabri başında dün bir ihtifal yapılmıştır. Profesör M. Kemal Öke bir kaç söz söyliyerek merhumun hayatını anlatmış, insanlığa bağlılığını, kıymetini tebarüz ettirerek, bıraktığı hatıraların devam ettiğini izah etmiştir.

Askerî vaziyet

Kırım muharebelerinden alınması lâzım dersler

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

tehdid ettiğinden Canköy'e giren Rus kuvvetlerini geri atmak, yahud bunları hiç olmazsa yerlerinde çakmak mümkün olamadığı takdirde, Kırımda Alman - Rumen ordusu için yapılacak şey Perekop'la Kerç bölgelerini acele boşaltıp çekilmekti. O da bunu yapmıştır.

Fakat Alman - Rumen kuvvetlerinin verdikleri esir ve zayiat mikarlarının büyüklüğü - eğer Moskovanın bildirdiği rakamlarda yanlışlık yoksa- bu çekilişin âdeta bir bozgun şeklinde olduğunu gösteriyor. Meselâ bildirildiğine göre, bazı Rus kıt'aları Kırımdaki Alman - Rumen kıt'alarını önlemek için 36 saatte 150 kilometrelik yol almışlardır. Bu ise ancak zırhlı ve motörlü kıt'alar için mümkündür.

O halde son Kırım muharebeleri bir daha göstermiştir ki çoğu piyade kuvvetlerinden mürekkeb ordular, müdafaa cepheleri yarıldığı ve düz yerlerde zırhlı ve motörlü kı'aların takibine uğradıkları zaman ağır, muntazam ve temkinli bir ric'at yapamıyarak çokça esir ve her türlü insan ve malzeme zayiatı vermeğe mahkûm olurlar. Hele eğer çok kuvvetli savaş uçak filoları tarafından korunmuyorlarsa, yaya ordıuların motörlü ve zırhlı ordular karşısındaki ric'ati düz alanlarda ekseriyetle çarçabuk bozgun halini alabilir. Çünkü ardcıların malik oması icab eden bol topçu sayesinde takib eden düşmanın zırhlı ve motörlü öncülerini yollar boyunda durdutmak kabil olsa da bunlar için, ovalarda daima aralardan sızıp geri giden kolları yandan vurmak ve hattâ önlemek imkânları vardır. En iyi ordularda bile panik ve bozgun işte bundan dolayı daima kopabilir.

Onun için düşmanın motörlü ve seri kuvvetleri önünde geri gitmek zorunda kalan ordular, çoğu yaya kıt'alardan mürekkeb oldukları takdirde, bilhassa ovalarda çok kuvvetli uçak filoları tarafından korunmalıdırlar. Aksi takdirde bu gibi ordular bozguna uğrarlar. Çünkü takib esnasında aralardan girip hızla ilerliyecek olan düşmanın seri ve zırhlı kollarını durdurup tahrib edecek ve bunların şerrinden yaya kuvvetleri kurtarabilecek yegâne tesirli silâh savaş uağıdır. O halde Kırımdaki Alman - Rumen ordusunun başına gelen ve alınan haberlerden az olmadığı anlaşılan felâket, bu ordunun çoğunun yaya kuvvetlerden mürekkeb bulunmasına mukabil Rusların çok üstün zırhlı ve motörlü kıt'alara sahib olmalarından ve Almanların bunlara karşı ezici bir hava kuvvetini vaktinde işe koşamamalarından ileri gelmiş olmalıdır.

Zırhlı ve motörlü kıt'alar dağlık arazide ovada olduğu kadar, serbest hareket edemezler. Onun için Alman - Rumen kuvvetlerinden artakalanların hiç olmazsa, sarp olan Sıvastopol çevrelerinde durup müdafaa etmeleri beklenirdi ve beklenmektedir. Son gelen haberlere göre ise Ruslar, Sıvastopola şimalden 6 Km. mesafeye gelmişler ve şehrin dış müdafaa hattına taarruz etmeğe başlamışlardır. Doğudan ise henüz ancak 15 Km. uzak olan Şuli köyüne varmışlardır. Rus uçakları Sivastopol liman ve durağile düşman kıt'a topluluklarını bombalıyorlar.

Her şeye rağmen Almanlar, kıt'alarının bir kısmını ve herhalde yaralı ve hastalarını deniz yolile kaçırmışlar. Rusların Kırımda aldıkları esir sayısı 37,000 1 bulmuş. Sıvastopol düşüp Kırım seferi sona erdiği takdirde Rusların buradaki ehemmiyetli kuvvetlerinin serbest kalacağı ve bunların asıl cepheye nakledilerek orada faydalı surette kullanılecakları aşikârdır.

Almanlar Kırımı herhalde bir miktar Rus kuvvetini oyalamak, Ruslara Bükreş ve Ploestiyi dövebilecek iyi ve yakın uçak meydanları vermemek, Dinyeper veya Bug mevzilerinden tekrar yapmak ihtimalleri olan büyük karşı taarruzda Rus ordularının cenub yanında stratejik büyük bir bastonu elde tutmak ve nihayet Sıvastopol gibi çok mükemmel bir Karadeniz limanını Ruslara geri vermemek için tutup müdafaa etmeği lüzumlu görmüşlerdi. Çünkü onlar Dinyeperde ve en son Bug'da kalmağı kat'i surette umuyorlardı. Dinyester, Prut ve Seret gerilerine kadar geri gitmeği tasarlayan bir ordu elbet Kırımda durmağı düşünemezdi.

Fakat görüyoruz ki bu maksadların, Sıvastopol limanına ald olanından başka, hemen hepsine varmak kabil olamamıştır. Buna mukabil Kırım Almanlarla Rumenlere çok pahalıya mal olmuştur. Almanlar, Tarnopolda da Rusları bir kaç gün fazla durdurtmak pahasına dört tümenile bazı müstakil birliklere mensub kıt'alardan mürekkeb olup günlerdenberi sarılmış olan garnizonu şehirle birlikte kaybettiler. Ruslar bunlardan 2400 subay ve eri esir aldıklarını ve 13,600 kişiyi öldürdüklerini bildiriyorlar.

15 nisan akşamı Moskovada neşrolunan hususî bir tebliğe göre General Malinovsky kumandasındaki üçüncü Ukrayna ordusu, 25 marttanberi Bug ve Dinyester nehirleri arasında yaptığı ileri hareketler neticesinde Almanlara 26,000 ölü, 10,000 esir, 400 tank, 700 top ve 10,000 motörlü nakil vasıtası zayiat verdirmiştir. Bunlar ve diğerleri toplanınca Almanların son muvaffakıyetsiz müdafaa ve ricat muharebeleri esnasında verdikleri kayıblar büyük yekûnlara balığ olur. Şüphesiz Rusların zayiatı büyüktür. Fakat onların insan kaynakları tükenmedikten başka İngilizlerden ve Amerikadan aldıkları silâh ve harb malzemesi yardımı pek azimdir.

Şimdi bütün mesele Almanların Tuna ağzı, Seret ve Karpat sırtlarında durmaları ve Rusları bu hatta durdurmalarına bağlı bulunuyor. Buna muvaffak olurlarsa ikinci cepheyi de önliyebilirler. Almanların ve Mihverin bütün ümidi şimdilik işte bundadır.

H. E. Erkilet

HEM NALINA MIHINA

Abluka

Denizlerde hâkim olan Müttefiklerin bir silâhı da, abluka gibi, ablukayı, Amerikada azgın mahkûmlara giydirilen bir çeşid deli gömleğine benzetirler. Bu gömlek, içindeki adam çırpındıkça ve tepindikçe yavaş yavaş onu sıkar; nihayet hareketsiz bir hale getirirmiş. Abluka da, aleyhine tabik edilen milleti, yavaş yavaş hareketsiz ve mecalsiz bırakır.

Geçen harbde, denizlere hâkim olan Müttefik devletler, ablukayı, Almanya ve müttefiklerine karşı, tedrici bir surette tatbik ettiler. Çünkü önceleri Amerika, buna itiraz ediyor; Wilson «denizlerin serbestliği» prensipini ileri sürerek tarafsız gemilerle muharib bir memlekete gönderilen ve doğrudan doğruya harb kaçağı sayılmıyan maddelerin o memlekete girmesine mâni olmak hakkını İngiltere ve müttefiklerine tanımıyordu. Bu yüzden Amerika ile İngiltere arasında, uzun diplomatik münakaşalar oldu. Fakat, Almanya şiddetli denizaltı harbini tatbika başlayıp da bu yüzden 1917 nisanında Amerika da harbe girince, Amerikalılar, İngilizlerden daha sert, daha amansız ablukacı oldular. O harbde, Holanda, Danimarka, Norveç, İsveç ve İsviçre gibi Almanya komşu devletler, tarafsız oldukları için, bunlar, kendi mallarından başka deniz yolile ithal ettikleri maddelerin bir kısmını da Almanyaya gönderiyorlardı.

1917 nisanından sonra, o memleketler de bir nevi abluka altına alındı. Bunlara gitmesine müsaade edilen maddeler sıkı bir kontenjan ve kontrola tâbi tutuldu. Bu devletler tebaasından olup da Almanya ile alışveriş eden, bilhassa Almanyaya mal gönderen tacirler için, kara listeler tertib edildi. Buna rağmen oralardan Almanyaya gene kaçak olarak mal gönderiliyordu. Hattâ, harbden sonra, yapılan ifşaata göre, tarafsız vasıtasile Almanya ile İngiltere ve Fransa arasında, gizli bir ticaret yapıldığı, iki tarafın muhtac oldukları bazı maddeleri ve malları birbirlerine verdikleri meydana çıkmıştır.

Bu harbde, 940-941 den itibaren Almanya, daha sıkı bir abluka altına alınmıştır. Evvelâ, geçen harbin tecrübe ve gelenklerinden istifade edilmiştir. Sonra Almanya, 1940 nisan ve mayısında Danimarka, Norveç, Holanda ve Belçikaya hücum ettiği için bu memleketler vasıtasile deniz aşırı ticaret yapamaz bir hale gelmiştir. Fakat Almanya etrafındaki ablukanın üç açık kapısı daha vardı ki bunlardan biri cenubda İtalya, öteki cenub doğuda Balkanlar, üçüncüsü de doğuda Sovyet Rusya kapıları idi. İtalya kapısı 1940 haziranında kapanmıştır. Doğu kapısına gelince, Sovyetler Birliği 1939 da yaptığı siyasî ve ticaretî anlaşma üzerine, Almanya ile bir müddet ticarî mübadelelerde bulunmuşsa da Moskova, daha o zaman Berlinden şüphe ettiği için, 1941 haziranına kadar açık bulunan bu kapıdan pek fazla eşya geçmemiştir.

Almanya, yaptığı istilâlar neticesinde işgal ettiği memleketlerin bir çok sınaî kıymetlerini de almıştı; geçen harbde olduğu gibi, bu harbde de, merkezî Avrupadan ve Balkanlardan faydalanmıştır .Bu defa fazla olarak Fransadan, Portekizden, İspanyadan ve geçen yıl bugünlere gelinciye kadar, şimal Afrikadan da istifade etmiştir.

Fakat, şimdi, artık abluka, daha müessir bir şekle girmiştir; deniz aşırı yerlerden, binde bir gelen kaçak bir şeyin getirdiklerinden başka, Almanyaya hiç bir şey ithal edilmemektedir.

Müttefikler, şimdi tarafsızların Almanyaya ihracat yapmalarını önlemek suretile deniz ablukasını karadan da tamamlamak ve açık kalan kapıları kapamak istiyorlar .Stokların azaldığı bir sırada, Almanyaya tarafsızlar da, hiç bir şey göndermezlerse, abluka daha müessir olacak ve Almanlar, yalnız kendi memleketlerile işgalleri altındaki yerlerin istihsalerile geçinmeğe ve harbe devam etmeğe mecbur olacaklardır.

SPOR

Maarif Mükâfatı maçlarında Vefa Fenerbahçeyi yendi

Dün Şeref sahasında oynanan Maarif kupası maçlarında Fenerbahçe Vefaya 3-2 mağlûb olmuştur. Belki dünkü maç için değil ama, Fenerbahçenin Maarif mükâfatı oyunlarında bir arızaya uğrıyacağını düşünenler çoktu.

Fener takımı, mikrobu ve sebebi anlaşılamamış bir hastalığa uğrayan insanlar gibi, haftadan haftaya takatten düşüyor, bir günü öbür gününe uymuyordu. Takımın hastalığına teşhis koyan idareciler de yanılıyorlardı galiba.. Bir hafta sağ açıklarını değiştiriyorlar, ertesi hafta Esadı yan muavinliğe geçiriyorlar. Üçüncü hafta, aksaklığı, takımın takib ettiği oyun sisteminde addederek oyuncuların çalışma şekilleri üstünde bazı değişiklikler yapmak istiyorlardı. Şimdiye kadar başvurulan ilâçların hastayı tamamen iyileştirmediğini görüyorduk. Dünkü maç, Fener takımının derdine henüz kat'i bir deva bulunmadığını ispat eden bir karşılaşma oldu.

Dünkü maça bakarak bundan sonraki maçlarında da Fener takımının aksayacağını iddia etmek doğru değildir. Fakat sarı lâciverd kadro ayni oyun sistemini, bugünkü oyuncularının tertib şeklile devam ettirmek isterse, hastalığın daha uzun zamanlar sürmesi çok muhtemeldir.

Vefa takımının galibiyetini haksız görmek, tesadüfe hamletmek, dünkü maça nazaran; doğru olmaz. Vefalılar 3-2 neticeyi hak edecek kadar, hattâ daha fazlasını yapacak kadar ağır bastılar. İlk devrede Fener kalecisi Cihadın çok mükemmel kurtarışlarına ilâveten Vefa merkez muhaciminin beceriksizliği olmasaydı Vefalılar iki gol yerine dört gol çıkarmış olurlardı.Vefa merkez muhacimi birinci devrede kaçırdığı iki gol yetişmiyormuş gibi ikinci devrede de apaçık ve muhakkak bir golü dışarı atıverdi.

Vefanın bu kaçırdığı gollere mukabil Fenerbahçenin iç acıtacak bariz bir fırsatı kaçırdığını kaydetmek mümkün değildir.

İlk devreyi ekseriyetle Fenerbahçe nısıf sahasında geçiren ve hücum sayısında da Fenerden üstün olan Vefalılar sekizinci ve dokuzuncu dakikalarda Fener kalesine ortalanan topların yaptığı kargaşalık esnasında iki gol yaptılar.

Fenerbahçeliler yirmi altıncı dakikada sağ açık Erolün çektiği bir şüt sayesinde bir gol yaptılar. İlk devre 2-1 Vefa lehine bitti.

İkinci devrenin başlangıcında Fenerliler hiç olmazsa beraberliği temin için çok enerjik oynadılar. Nısıf saha avantajile beraber hücum teşebbüslerini kendi taraflarına alan Fenerliler 26 ncı dakikada Nacinin mükemmel bir şütile beraberliği temin ettiler. Bu golden sonra iki takım müsaviye yakın bir oyunla devrenin sonuna yaklaştılar. Fakat kırk birinci dakikada sağ açıktan aldığı pası isabetli bir vuruşla Fener kalesine sokan sağ iç Vefa takımının 3-2 galibiyetini sağlamış oldu.

Bu maçtan sonra oynanan Beşiktaş - İstanbulspor maçının başından sonuna kadar, ekzersiz yapar gibi rahat bir emniyet içinde çalışan Beşiktaşlılar müsabakayı 8-0 kazandılar.

Beşiktaş takımının hiç tehlikeli vaziyete düşmeden kazandığı bu 8 golü aşağıda isimlerini yazdığımız oyuncular yaptılar:

Birinci gol — Beşiktaş sağ açığı Vecdi, on beşinci dakikada.

İkinci gol — Hakkı, on yedinci dakikada

Üçüncü gol — Hakkı, otuz beşinci dakikada

İlk devreyi 3-0 Beşiktaş galib bitirdi.

Dördüncü gol — İkinci devrenin üçüncü dakikasında merkez muhacim Kemal.

Beşinci gol — Altıncı dakikada Hakkı.

Altıncı gol - Onuncu dakikada, merkez muhacim Kemal.

Yedinci gol — Otuzuncu dakikada, sağ açık Vecdi.

Sekizinci gol — Oyunun bitmesine 3 dakika kala merkez muhacim Kemal.

Eşref Şefik

Sarıyer 4 — Alemdar 1

İkinci küme terfi maçı için dün Fenerbahçe stadında Sarıyer ile Alemdar takımları karşılaşmışlardır. İlk devre 1-0 Alemdarın lehinde bitmiştir. İkinci devrede çok güzel oynıyan Sarıyer takımı maçı 4-1 kazanmıştır.

Beyoğluspor 0 — Taksim 0

Marmara gazetesi tarafından tertib edilen kupa maçında Beyoğluspor, Taksim takımları 0 - 0 berabere kalmışlardır.

Bursadaki maç

Bursa 16 (Telefonla) — Fenerbahçe takımı bugün Akınsporla yaptığı maçı sıfıra karşı birle kazandı.

Dr. Tarık göz hastalıkları mütehassısı oldu

Haydarpaşa Numune hastanesinde ihtisas müddetini bitirmiş olan doktor Tarık Öserengin, mümtaz bir şöhret kazanarak imtihanını muvaffakıyetle vermiş, birinci sınıf göz mütehassıslığı unvanını kazanmıştır. Değerli arkadaşımız Dr. Tarık Öserengin'e yeni vazifesinde başarılar dileriz.

BUGÜN
AR SİNEMASINDA
TONELLİ
Büyük Varyete Filmi
Baş rollerde :
WİNNİE MARKUS — FERDİNAND MARİAN
2 nci haftası muvaffakıyetle devam ediyor.
Bütün seanslarda yerler numaralıdır.

Yarın akşam SÜMER Sinemasında
Sinema sihirbazı WALT DİSNEY'in FANTASİA'dan sonra vücude getirdiği
B A M B İ
Yeni ses ve renk harikasının ilk iraesi şerefine
MEVSİMİN İKİNCİ GALASI
Orman ve tabiat güzellikleri arasında büyük bir aşk hikâyesi
Salı akşamı için yerlerinizi evvelden aldırınız.

Tıb âleminin en büyük inkılâbı... İnsaniyet tarihinin en şerefli menkibesi
Perşembe akşamı LÂLE de alkışlanacak
DOKTOR ERLİH
Bir film değil yaşatılan bir hayat... Canlandırılan büyük bir tarihtir.

Filozof Rıza Tevfik bir kabahatini ifşa ediyor!
Bugün çıkan OLAY Mecmuasını okuyunuz!
Bu nüshanın imzaları: NECMEDDİN SADAK, Filozof RIZA TEVFİK, SELÂMİ İZZET, HİKMET FERİDUN, NEBAHAT AKYÜZALP...
İdeal Buhranı — Yalova Cinayeti — Hazım Körmükçü — Kırkından Sonra Saz Çalanlar — Dişi Kuşlar — Barbaros — Kadın ve Moda — Evlenme Anketine Gelen Cevablar — Şiir Sahifesi — Ve zevkle okuyacağınız yazılar...
ÜÇ RENKLİ KAPAK — ARTİST KARTLARI — SAN'ATKÂR HAZIM'IN ZEVKLE SEYREDECEĞİNİZ MUHTELİF HAREKETLERDE 20 DEN FAZLA RESMİ
OLAY, on beş günde bir çıkmağa başlıyalıdanberi Türkiyenin en çok okunan mecmuası olmuştur. Birinci sayısının üçüncü, ikinci sayının da ikinci baskıları pek yakında çıkacaktır. Olay bütün okurlarına teşekkür eder.

Bir haftada
10,000
tane satılan eser
Taçlı Fahişeler
Zevkle, takdirle, ibretle seyredilecek tablolar
Merakla, alâka ile, hayretle okunacak yazılar
Kütübhanenizi süsliyecek en güzel kitab
P. K. 210, İstanbul

Bu akşam Kadıköy
OPERA
SİNEMASINDA
Ses Tiyatrosu san'atkârlarından
HALİDE PIŞKIN
ve
TEVHİD BİLGE
ve arkadaşları temsili

SES TİYATROSU
Yarın akşam saat 20.30 dan itibaren
FUAR YILDIZI
YENİ TELİF OPERET
Yazan: SADIK ŞENDİL - Müzik: MUHLIS SABAHADDİN
TELEFON: 49369

1943/4 sinema mevsiminin EN SON ZAFERİ... Sinema dünyasının hakiki İFTİHAR ABİDESİ... Amerika Birlik
Film sanayiinin son sözü ALEKSANDR DUMAS'ın ölmez eserinden alınan büyük bir aşk... macera... Heyecanlı... Harikulâde sahnelerle dolu
KORSİKALI KARDEŞLER
Filmi yaratanlar :
Douglas Fairbanks Jr. — Ruth Warrick — Akim Tamiroff — Henry Wilcokson
TÜRKCE NÜSHASI İNGİLİZCE NÜSHASI
İPEK VE MELEK

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Müttefiklerin siyasetinde bir inhiraf

İngütere, Amerika ve Sovyetler Birliği hükûmet reisleri, geçen yılın sonlarına doğru Tahranda toplanıp görüştükten sonra neşrettikleri resmî tebliğde doğudan, batıdan ve cenubdan düşmana karşı yapacakları taarruzların şekil ve zamanı hakkında anlaştıklarını anlatmış; daha sonra, küçük, büyük bütün dünya milletlerinin «elbirliğini» ve «fiilî iştirakini» istiyeceklerini, çünkü bütün bu milletlerin de «ceberut, esaret, tazyik ve müsamahasızlığa düşmana» olduklarına inandıklarını belirtmişlerdi.

O zamandanberi bir hayli aylar geçmiş olduğu halde Müttefik milletler vadettikleri umumî taarruzu yapmamışlar, fakat son günlerde tarafsızları sıkıştırmak ve zorlamak yolunu tutarak, geçen yılın ilkkânununda neşrettikleri resmî tebliğin hiç olmazsa bir bölümünü gerçekleştirmek istediklerini gösterecek imkânını elde etmişlerdir!.

Tahran tebliğinde, evvelâ Müttefiklerin umumî taarruzundan bahsediliyor; sonra büyük, küçük bütün milletlerle elbirliği yapmaktan ve hepsinin fiilî iştirakini istemekten bahsediliyordu. Hâdiselerin bu şekilde sıralanması, son derece makul ve mantıkî mahiyette idi. Çünkü ancak Müttefiklerin dedikleri gibi hem doğudan, hem batıdan, hem cenubdan taarruza geçmeleri, kendileri gibi zulüm ve ceberuta, esaret ve tazyika düşman olan memleketlere kesin güven verir. Bu milletler de Müttefiklerle elbirliği yapmanın ve Müttefikler altında her hangi harekete fiilen iştirak etmenin vereceği neticeleri ölçüp tartarak dünya mukadderatını tayin edecek son hamlede mevki almaktan geri kalmazlardı.

Fakat Müttefikler böyle yapacaklarına, umumî taarruza geçmeden önce tarafsızları sıkıştırmağı ve bunların da şu veya bu şekilde harbe sürüklenmelerini temin edecek bir yol tutmağı tercih etmişlerdir.

Şüphe yok ki Müttefiklerin Tahranda ittifak ettikleri sıra daha doğru idi. Çünkü güven ve inan vermeğe elverişli olduktan başka, yeni bir istikbal yaratmak için umumî elbirliği tesise teşebbüs etmekle dünya milletlerini bir gaye etrafında toplanmağa yardım etmekte idi. Müttefikler, sırayı bozmakla ve küçük milletlerle elbirliği yapmağı, küçük milletlerin fiilî iştirakini temin etmeği ön hafta almak istemekle, hem isabetsiz, hem verimsiz bir yol tutmuş oluyorlar.

Acaba Müttefikleri, Tahranda kararlaştırdıkları sıradan inhirafa sevkeden âmil nedir?

Umumî taarruz hazırlıklarının uzun sürmesi ihtimaline karşı hareketsiz kalmamak için küçük milletleri deneyerek bir takım hareketleri başarmış olmak ve harekete sevkedilen milletlerle düşmanı biraz daha ezmiş, hiç olmazsa bilhaşa daha dağıtmış olmak mı? Fakat bu kaçabilmiş olmalarını şüpheli görmektedir. hareketin bugünkü tarafsızlardan ne gerçekleştirmek istediklerini gösterdoğu üzerinde kesin bir tesir yapması mek imkânını elde etmişlerdir!.

Tahran tebliğinde, evvelâ Müttefiklerin umumî taarruzundan bahsediliyor; sonra büyük, küçük bütün milletlerle elbirliği yapmaktan ve hepsinin fiilî iştirakini istemekten bahsediliyordu. Hâdiselerin bu şekilde sıralanması, son derece makul ve mantıkî mahiyette idi. Çünkü ancak Müttefiklerin dedikleri gibi hem doğudan, hem batıdan, hem cenubdan taarruza geçmeleri, kendileri gibi zulüm ve ceberuta, esaret ve tazyika düşman olan memleketlere kesin güven verir. Bu milletler de Müttefiklerle elbirliği yapmanın ve Müttefikler altında her hangi harekete fiilen iştirak etmenin vereceği neticeleri ölçüp tartarak dünya mukadderatını tayin edecek son hamlede mevki almaktan geri kalmazlardı.

Fakat Müttefikler böyle yapacaklarına, umumî taarruza geçmeden önce tarafsızları sıkıştırmağı ve bunların da şu veya bu şekilde harbe sürüklenmelerini temin edecek bir yol tutmağı tercih etmişlerdir.

Şüphe yok ki Müttefiklerin Tahranda ittifak ettikleri sıra daha doğru idi. Çünkü güven ve inan vermeğe elverişli olduktan başka, yeni bir istikbal yaratmak için umumî elbirliği tesise teşebbüs etmekle dünya milletlerini bir gaye etrafında toplanmağa yardım etmekte idi. Müttefikler, sırayı bozmakla ve küçük milletlerle elbirliği yapmağı, küçük milletlerin fiilî iştirakini temin etmeği ön hafta almak istemekle, hem isabetsiz, hem verimsiz bir yol tutmuş oluyorlar.

Acaba Müttefikleri, Tahranda kararlaştırdıkları sıradan inhirafa sevkeden âmil nedir?

Umumî taarruz hazırlıklarının uzun sürmesi ihtimaline karşı hareketsiz kalmamak için küçük milletleri deneyerek bir takım hareketleri başarmış olmak ve harekete sevkedilen milletlerle düşmanı biraz daha ezmiş, hiç olmazsa bilhaşa daha dağıtmış olmak mı? Fakat bu hareketin bugünkü tarafsızlardan çoğu üzerinde kesin bir tesir yapması beklenemez. Çünkü coğrafî ve askerî vaziyet buna müsaid değildir ve hâdiselerde işin bu mahiyette olduğunu açıkça vurmaktadır.

Muhakkak olan nokta, Müttefiklerin ancak Tahran programı dairesinde hareket etmekle, umumî bir güven tesis edecekleri ve bu sayede küçük, büyük bütün dünyanın muzaheretini de, filen fiilî iştirakini de temin edeceklerdir. Yoksa bir kimsenin boşu boşuna harcanılmak istenmediğini ve bunu da bir kimseye zorlamayacaklarını görmekle kalırlar. Fakat bu inhiraf bertaraf edilirse işler de ona göre değişir.

Ömer Rıza DOĞRUL

Cüzam hastalığı tedavi ediliyor

Barcelona 16 (E.P.) — Barcelona Cüzam enstitüsü tarafından keşfedilmiş olan yeni bir ilâc ile İspanyadaki cüzam hastaları bir kaç zamandanberi tedavi edilmektedirler. Bu enstitüde İspanya Ordusu'ndan tedarik edilen bir nebattan istihsal edilen bu ilâcla şimdiye kadar yapılan tecrübeler çok iyi netice vermiştir.

Kırım muharebesi sona ermek üzere..

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

Karadenizde Kırım cenub kıyısının düşman müdafaası bakımından en kuvvetli istinad noktasını teşkil eden Yalta şehir ve limanını işgal etmişlerdir. Kıt'alarımız aynı zamanda başka 40 meskûn yeri daha ele geçirmişlerdir. Bu arada Alupka kasabasile Livadia sayfiye şehri vardır.

Cephenin diğer kesimlerinde keşif hareketleri ve bazı noktalarda mevzii muharebeler olmuştur. Dün bütün cephelerde 91 Alman tankı tahrib edilmiş veya hasara uğratılmış ve hava savaşlarile karşı koyma ateşinin isabeti sonunda 78 Alman uçağı düşürülmüştür.

Sıvastopola taarruz başladı

Moskova 16 (a.a.) — 7 gün süren yıldırım gibi bir ilerleyişten sonra Kızıl-ordu bugün Sıvastopola 5 kilometre mesafeye gelmiştir. Şehrin dış müdafaaları Rus orduları tarafından indirilen darbeler karşısında daha ilk hamlede yıkılmıştır. Ruslar şimdiye kadar takriben 57.000 esir almışlardır. Alman haberlerin hepsi Alman ve Rumen kıtalarından büyük kısmının deniz yolile kaçabilmiş olmalarını şüpheli görmektedir.

Alman tebliği

Berlin 16 (a.a.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Kırımın cenub batı kısmında Alman ve Rumen kıt'aları, hareketlerimizi takib eden bolşeviklerin ileri hareketlerini şiddetli muharebelerle durdurmuşlar ve 28 düşman tankı tahrib etmişlerdir. Şiddetli hava muharebelerinde ve uçaksavarlarımızın ateşile 36 düşman uçağı düşürülmüştür.

Aşağı Dinyesterde ve Orhei yakınında düşmanın bir çok hücumları hava kuvvetlerimiz tarafından tesirli bir surette desteklenen kıt'alarımızın mukavemeti karşısında kırılmıştır. Mevzii gedikler kapatılmıştır.

Yaşın şimal batısında kıt'alarımız mevzii ilerlemelerle bolşeviklere çok ağır kanlı kayıblar verdirmişlerdir.

Strypa kesiminde düşmanın mükerrer hücumları akim kalmıştır.

Tarnopol garnizonu, Sovyetlerin devamlı hücumlarına karşı şehrin batı çevresinde kahramanca bir mukavemet göstermektedir.

Alman ağır savaş uçaklarından mürekkeb muntazam teşkiller dün gece Serny demiryolu istasyonuna hücum etmişlerdir. İsabet alan hedeflerde büyük infilâklar ve yangınlar çıktığı müşahede edilmiştir.

Pleskau'nun cenubunda tanklarla ve savaş uçaklarile desteklenen düşman dün de hücumlarına bütün gün devam etmiştir. Bu hücumlar düşmana büyük kayıblar verdirilerek püskürtülmüştür. Bu kesimde son iki günlük hareketler esnasında 72 tank tahrib edilmiştir.

Macar tebliği

Budapeşte 16 (a.a.) — Macar askerî tebliği:

Karpat boğazlarını müdafaaya memur himaye birliklerimiz, takriben iki haftadanberi düşmanla temasa girmiş bulunuyor. Alman teşkillerile işbirliği eden kıt'alarımız, düşmanın yeni bir arazi kazancına mâni olmaktadır. Hususî bir ehemmiyeti haiz istikametlerde girişilen karşı hücumlarımız neticesinde, inadla müdafaa eden düşman geriye atılmış ve mühim bazı kesimlerin ele geçirilmesine imkân hasıl olmuştur.

Fin tebliği

Helsinki 16 (T.P.) — Karelî, Aunus ve Maselkae kıstaklarında taarruz eden düşman hücum müfrezeleri, her üç yerde de tardedilmiştir.

Almanlar mayısta büyük taarruza hazırlanıyorlarmış

Bern 16 (a.a.)— İsveç gazetelerinin Berlin muhabirlerinin verdikleri haberlere göre, iyi haber alan Alman mahfillerinde şark cephesinde Alman ordusunun mayıs başlangıcında taarruza geçeceği bildirilmektedir.

Hususî bir mâna taşıyan nutuk

— *Başmakaleden devam* —

idare etmektedir. Avrupa, Asya, cenubî Amerika işlerinde, Amerikayı bizzat temsil etmiş ve bir çok mukavele ve muahedeleri yapmış ve imzalamıştır.

Başka memleketlerin hariciyeleri ve diplomatları onu memleketinde ve bilhassa Kongrede de reyi makbul, fikri muteber bir devlet adamı diye vasıflandırırlar. Bu sıfatlar ve vasıflar onun şahsına aid takdir edilecek meziyetlerdir. Fakat onun bu yüksek ve seçkin kudretine rağmen, bu defaki nutkundaki, tarafsızlara aid olan kısım devletler hukukuna ve devletler hukukunun tarafsızlarla ilgili hükümlerine aykırı bir teliftir. Fazla olarak Amerikalıların «devletlerin hürriyeti» prensipine de uygun değildir. Bununla beraber bu teklif veya temenniyi, Müttefiklerin ısrar ve iltimaslarından, harbin ıstırabından doğmuş bir zaruret gibi açık bir anlayışla karşılamak da mümkündür.

Diğer tarafsızların ne diyeceği bilinemez. Fakat Türkiyenin hususî durumuna ve umumî manzaraya en uygun hattı hareket, Türkiyenin sayın Hariciye Vekilinin söylediği derin ve geniş manalı sözlerle çizilmiş bulunuyor. Yarın müttefiklerile ve komşularile yalnız başına yanyana ve başbaşa kalacak bir devletin dış politikasının ana hatları, «Müttefik devletlerle münasebetlerinin, anlayış zihniyeti dahilinde inkişaf göstermekten»; «Müttefiklere her hususta yardım etmekten» daha dürüst, daha akıllı olamaz. Fazla olarak Türkiye tam manasile tarafsız da değildir.

Tecellüd de, tecerrüd de artık devletlerin göze alamıyacağı bir lükstür.

ŞÜKRÜ KAYA

Cevabî notamız

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

zerine Amerikan Hariciye Nezaretinin harekete geçtiği anlaşılmaktadır.

Portekizdeki Alman ticaret mümessilleri

Lizbon 16 (a.a.) — Portekiz dahilindeki bütün Alman ticarî müesseselerinin mümessilleri bu hafta sonunda Lizbonda bulunmağa davet edilmişlerdir. Bunlar arasında Şimal dağlarında Tungstene maden işçilerinin müdürleri, kimya fabrikaları mümessillerile mühim ticarethanelerin mümessilleri de vardır.

Bir Portekiz gazetesinin mütaleaları

Lizbon 16 (a.a.) — «Voz» gazetesi dünkü başmakalesinde Büyük Britanyanın bütün harb esnasında vakarını nasıl muhafaza ettiğini belirttikten sonra şimdi tarafsızlara karşı aldığı tavırdan bahsederek diyor ki:

«Hiç şüphe yok ki, İngiliz devlet adamları mevcud zorlukları, en kısa bir zamanda halletmek için bunları birer birer ele almayı tecrübe edeceklerdir. İngilterenin bugünkü hareketini, harbin umumî havasından tecrid ederek mütalea etmeliyiz. Filhakika harb bir çok büyük meseleler doğurmuştur. Tenkid etmek hâdiselerin mahiyetini öğrenmekten kolaydır. Başkalarının tasavvurlarını ve hareketlerini tahrif etmek ve yahud yanlış tefsir etmek ise bundan da kolaydır. Bugünkü karışık vaziyetten mesul olan İngiltere değildir. Bu sebeble biz İngilterenin karşılaştığı meseleleri ve güçlükleri anlamağa çalışmalıyız. Çünkü bunlar, aynı zamanda bütün Avrupayı alâkadar eden meseledir.»

İsveç gazetelerinin neşriyatı

Londra 16 (L.P.S.) — Daily Telegraph gazetesinin Stockholm muhabiri yazıyor:

İsveçin Almanyaya yataklı bilye ihracı hakkında mütalea yürüten Stockholm matbuatı umumiyetle şöyle demektedir:

«İngiliz ve Amerikan notalarının tamamen askerî mülâhazalarla yazıldığı aşikârdır. Bu, menfî bir cevabı ihzar edecek mahiyettedir. Asıl esas olan İsveçin tarafsız kalmasıdır. İsveçin idarecilerinden, varsa bile pek azı, Almanyanın sanayi şehirlerinin, bilhassa Schweinfurt ve Bavaria gibi nazi harb makinesi için bu kadar esaslı olan yataklı bilye fabrikalarının artan bir şekilde bombalanması dolayısile, tamamen yeni bir vaziyetin tahassül ettiği hususunun hakikatini takdir etmektedirler.»

Bir İngiliz muhribi battı

Stockholm 16 (T.P.) — «Lofory» namındaki İngiliz muhribinin ziyaa uğradığını İngiliz Amiralik dairesi haber vermektedir.

Kâr hadleri

İthalâtçı, toptancı ve perakendeciler için azamî satış fiatları tesbit edildi

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

e) Menşe şehadetname ve lisans resmi masrafları,

f) İlk gümrük kapısına kadar yapılan zarurî muntazam nakliye, tahmil ve tahliye masrafları,

g) Zarurî gümrük antrepo masrafları,

h) Depoya kadar dahili nakil, liman, tahmil ve tahliye masrafları,

i) Gümrükte ödenen resim ve harclar (cezalar haric), ekspertiz ücretleri,

j) Gümrük kumüsyoncularına verilen normal kumüsyon ücretleri

k) İthal edilen mal için ithalâtçı birliklerine ödenen nisbî aidat.

Yukarıda a, b, c, ç, d, e, f bendlerinde yazılı masrafların yekûnu üzerine azamî kâr hadleri tesbitinde İthal için tayin edilen azamî İthalâtçı kârı ve g, h, i, j, k bendlerinde yazılı masrafların yekûnu üzerine de İthal için tayin edilen toptancı kârı tesbitinde İthalâtçı, toptancı kârı tesbit edilmiyen mallarda % 10 İthalâtçı kârı ilâve olunur. Her ikisinin yekûnu o malın İthalâtçı tarafından azamî satış fiatını teşkil eder.

B — Toptancı: İthalâtçıdan, imalâtçıdan, toptancıdan veya müstahsilden satın alınan malların maliyet fiatları aşağıda yazılan şu unsurlardan terekkib eder:

a) Mubayaa bedeli,

b) Mubayaa yerindeki lüzumlu ambalâj masrafları,

c) Mubayaa yerinden toptancının mağazasına veya deposuna kadar yapılan tahmil, nakliye ve tahliye, sigorta ve ardiye masrafları,

ç) Buzhanede muhafazası zarurî olan maddeler için normal masraflar,

d) Müstahsilden veya borsalardan yapılan müteaddid borsa masrafları bu masrafların yekûnuna mubayaa edilen mal nev'ine göre azamî kâr hadleri tesbitinde toptancı için tayin edilen azamî kâr haddi ilâve olunarak o malın azamî satış fiatı bulunur.

C — Perakendeci: İthalâtçıdan, imalâtçıdan, toptancıdan veya müstahsilden satın alınan malların maliyet fiatları toptancı için yukarıdaki (ç bendindeki masraflar haric olmak üzere) unsurlardan terekkib eder. Bu masraflar yekûnuna göre mubayaa edilen mal bedeline göre azamî kâr hadleri tesbitinde, perakendeci için tayin edilen kâr ilâve olunarak o malın azamî satış fiatı bulunur.

4 — Ayni memleketten İthalâtçı ve İhracatçı birlikleri umumî kâtibliklerince menşe fialtarına göre kabul edilen İthal fiatları hadlerinden daha aşağı bir fiatla veya mutedil masraflardan daha aşağı masraflarla yurda mal sokan tacirlere temin ettikleri tasarruf miktarlarına % 1 den % 5 kadar Ticaret Vekâletince munzam kâr haddi verilecektir.

5 — İthalâtçılar tarafından İthal edilen malların gümrük antrepolarında daha yüksek gümrük resmine tâbi tutulması için yapıldığı tesbit edildiği takdirde gümrükte ödenen fazla resim ve masraflar maliyet unsurlarından alınmaz.

6 — Yukarıda yazılı esaslar ve karara ilişik listelerdeki kâr hadleri İthalâtçılar için yarından, toptancılar ve perakendeciler için 1 mayıs tarihinden itibaren muteberdir.

İthalâtçılar tarafından yarından itibaren gümrüklerden çekilecek malların gerek toptancı ve gerek perakendeciler tarafından satışı bu karara ilişik listelerde tesbit edilen azamî kâr hadleri dahilinde yapılacaktır.

Listelerde gümrük tarife numarası, mal cinsleri ve bunların İthalâtçı ve toptancı ve perakendeci azamî kâr hadleri ayrı ayrı gösterilmiştir.

Birinci listede 31, 32 gümrük tarife numarası saat, dikiş, yazı makinelerile piyano ve emsali eşyayı yağlamağa mahsus yağlar, sanayide müstamel diğer hayvanî yağların İthalâtçı kârı 30, toptancı 10, perakendeci 20, kemik, tırnak ve boynuzdan mamul eşyanın İthalâtçı kârı 25, toptancı kârı 7,5, perakendeci kârı 15 olduğu kaydedilmekte ve bütün İthalât eşyalarının bu suretle muhtelif kâr hadleri gösterilmektedir.

Dördüncü listede her nevi peynir ve yoğurt mayalarının toptancı kârı 7,5, perakendeci 15, her nevi hayvanî ve nebatî menşeli yemeklik yağların (tuzsuz tereyağ haric ve zeytinyağlarında yüzde 1 1/2 fire ayrıca hesablanır) toptancı 5, perakendeci 10, tuzsuz tereyağında toptancı 7,5, perakendeci 15, sanayide müstamel hayvanî ve nebatî yağlarda toptancı 5, sabunlar toptancı 10, perakendeci 20, et, süt, balık, sebze ve meyva konserveleri toptancı 7,5, perakendeci 15, yemeklik zeytin tanesi toptancı 7,5, perakendeci 15, kuru meyvalar pekmez, bulama toptancı 7,5, perakendeci 15, mamul şekerler, helvalar, reçeller, marmalatlar ve çikolatalar toptancı 7,5, perakendeci 15, kurutulmuş, tuzlanmış etler, balıklar ve hayvanlar toptancı 10, perakendeci 20 olduğu gösterilmektedir.

Harbden sonra

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

Muhasamatın bitmesini takib eden sene içinde sulhun korunmasına aid tertibatın alınmış olacağını ümid ediyorum.

Almanya sulh taarruzu yapıyormuş

Londra 16 (a.a.) — İngiliz - Amerikan notalarına karşı tarafsızların durumu, Müttefik basınına karşı koymak için Almanların yaptıkları faaliyet gazetelerde mühim bir yer işgal etmektedir. Reynolds News gazetesinin siyasî muharririnin bildirdiğine göre, nazi ajanları İspanya ve diğer tarafsız memleketlerde yeniden bir sulh taarruzuna girişmişlerdir. Bunlarla birlikte, aynı zamanda Alman ordoları da, Bukovinada ve Lwow'un batısında ümidsiz bir karşı hücuma geçmişlerdir. Muharrir yazısına şöyle devam ediyor:

Sulh haberlerini yayabilmek için Goering işe İspanyadan başlamıştır ki, General Franco da bu haberleri neşretmeleri için gazetelere emir vermiştir. Hitler'in, artık hiç kimsenin inanmadığı münferid bir sulh yapmak imkânlarını tekrar aramak zaruretinde kalışı bir tehlike karşısında bulunduğunu gösterir. Bu hareketile Hitler şunları ümid etmektedir:

1 — Rumanyalıları ve Rumanya ile Finlandiyayı harbe devama teşvik etmek.

2 — Almanyaya harb malzemesi olabilecek ham maddeleri göndermemek için konulan ablukaya tarafsız memleketlerin yardımını istiyen Müttefiklerin faaliyetlerine karşı koymak.

3 — Bolşevikliğin tehlikesine karşı çalınacak içtima borusuna her zaman için hazır bulunan unsurların faaliyetlerini teşvik ederek Müttefik safhaları arasına fesad tohumu serpmek.

Roma şehrinin vaziyeti

Washington 16 (a.a.) — Hariciye Nazırı Mr. Cordell Hull, âyan meclisi harbiye encümeni azasından ve cumhuriyet partisi mensublarından Mr. Bridges'e gönderdiği bir mektubda, Romanın askerî durumunun alâkalı hükûmetler ve askerî makamlar arasında yeniden tetkik edilmekte olduğunu bildirmiştir.

Mr. Hull, Romayı modern harbin tahriblerinden kurtarmak için alınması gereken tedbirlerle ilgili olarak görüşülecek meseleler arasında Bridges teklifinin de müzakere edileceğini vadetmiştir.

Wallace, Churchill ve Stalin ile de görüşecek

Cenevre 16 (a.a.) — New-Yorktan bildirildiğine göre Army And Navy gazetesi, Çine yapacağı seyahat esnasında Wallace'ın Churchill ve Stalin ile buluşması ihtimali vardır.

Mareşal Petain'in Hitler'e gönderdiği mektub

Vichy 16 (a.a.) — Mareşal Petain Hitler'e hususî bir mektub yazarak Fransaya gelecek olan Alman iş teşkilâtı umum müdürü Sauckel'in seyahatinin Deatnın Berlini ziyaretinden sonraya talik edilmesini rica etmiştir.

Alman Büyük Amirali Raeder'in askerî 50 nci yıldönümü

Berlin 16 (T.P.) — 16 nisan günü büyük amiral Raeder'in askerlik hayatının 50 nci yıldönümü kutlanmaktadır. Bütün Alman basını Amiral Raeder'i, yeni inşaat ve yeni teşkilât bakımından, donanmaya vâki hizmetlerile ikinci bir Tirpitz olarak vasıflandırmakta ve vâki hizmetlerini takdirle anmaktadır.

Hadiseler Arasında FELEK

Eski mal - Yeni mal

İhtikâr kararnamesi bugün yürürlüğe giriyor. Bütün ticaret şubelerine verilmiş olan kâr miktarları da bugün Resmî Gazetede ilân edilecekmiş. Maamafih gazetelerin istihbaratına bakılırsa İthalâtçıların gümrükten müşteriye kadar alacağı kârın yekûnu yüzde otuzu geçmiyecekmiş. Eh, dışarıdan mal getirenin kârı bu kadar olursa içeride yapanın daha fazla olmasına sebeb yok. Şu halde, eşya, mal oldukları fiatın yüzde otuzundan fazlaya satılmıyacak.

Mükemmel bir şey; ama doğrusu bugünkü baştan yukarı kârlara alışmış olanların bu kâra nasıl razı olacaklarını bir türlü kestiremiyorum. Bu münasebetle aklıma bir fıkra geldi:

Vaktile bir uzak vilâyete İstanbuldan gelen bir zat, valiyi ziyarete gitmiş. Hoşbeş sırasında vali sormuş:

— İstanbulda ne var ne yok? Misafir cevab vermiş:

— Efendim, zati devletinizin sadrıazam olacağınızı söylüyorlar.

Vali gülmüş:

— O tevatürdür ya! Fakat hoşuma gitti. Şunu bir kere daha söyle de işiteyim. Ne diyorlar, ne diyorlar? demiş. Adam da tekrarlamış.

Ben de yüzde otuz kârla mal satılacağı haberini ayni memnuniyetle karşıladım. Umalım ki başta Sümerbank gibi meselâ kundularına yüzde yüzden fazla kâr koyan müesseseler, kâr hadlerini yüzde otuza indirmek suretile bu işe önayak olsunlar da halk da biraz nefes alsın!

Bu yolda ikinci bir mesele de yeni ve eski mal davasıdır. Yeni kararnamenin hükmü 17 nisandan sonra İthal edilecek mallara tatbik edilecek. Eski malara şümulü yok. Müşteri bu eski ve yeni malları nasıl ayırdedecek? Korkarım ki muharebe bitinciye kadar o eski malların satışı devam etmesin.

Birisi bir gün bir paket tütün alıp arkadaşına vermiş.

— Al şu paketi de beraber içelim! demiş.

O gün beraber içmişler. Ertesi gün rasladıkları zaman paketin sahibi

— Şu benim tütünden bir sigara versene! diye sigara istemiş. Ferdası gün tekrar:

— Şu benim tütünden bir sigara sarayım, diye tekrar istemiş. Uzatmıyalım bir hafta her gün:

— Şu benim tütünden, diye muttasıl sigara içmiş. İş o hale gelmiş ki öteki adam bir gün bir yeni paket tütün alıp herife vermiş:

— Baksana birader. Sen bana bir paket tütün vermemiş miydin?

— Evet!

— Al şu paketi! Artık benden tütün isteme kuzum!

Bu eski mallar da o tütüne benziyecek. Bir türlü bitmek bilmiyecek. Ben bundan da korkuyorum. Allah yardımcımız olsun!

B. FELEK

General Giraud'nun günlük emri

Cezayir 16 (a.a.) — Fransız kuvvetleri eski başkumandanı General Giraud, ordudan ayrılması münasebetile neşrettiği günlük bir emirde ezcümle diyor ki:

«Müstevliye karşı yapılan savaşta birliğinizi muhafaza ediniz. Ben artık size savaş meydanlarında fiilen kumanda da etmek şerefinden mahrum bulunuyorum. 1942 sonteşrininde sizi savaşa soktuktan ve bu Tunusla Korsikayı kurtardıktan sonra şimdi sizden derin bir teessürle ayrılıyorum. Bugün yalnız Fransanın sesi hâkimdir. Unutmayınız ki biz insanlar gelip geçeriz, fakat Fransa ebedidir.»

General Nediç'in mesajı

Belgrad 16 (T.P.) — General Nediç, Sırb milletine hitaben neşrettiği paskalya mesajında, milleti yeni millî hayata ve bilhassa bolşevikliklе mücadeleye davet etmiştir.

Eski Faşist Partisi Umumî Kâtibi mahkemeye verildi

Milâno 16 (E.P.) — Cumartesi günü, eski faşist partisi umumî kâtibi Scorza ve muavini Tarabini'nin muhakemesine başlanmıştır. Her ikisinin davasına da, devleti koruma hususî mahkemesinde bakılmaktadır.

Almanyadan Norveçe gönderilen haritalar

Stockholm 16 (a.a.) — Burada resmen bildirildiğine göre, Helsingborg gümrük makamları Almanyadan Osloya gönderilmekte olan İsveçin askerî haritalarından mürekkeb bir paketi müsadere etmişlerdir.

Bakûda yeni petrol damarları

Moskova 16 (a.a.) — Bildirildiğine göre, Bakû petrol havzasında yeni bir petrol damarı bulunmuştur.

İspanyada krallık için hareketler

New-York 16 (a.a.) — Newsweek ismindeki Amerikan mecmuasının siyasî muharriri Edward Wentel'in teyid ettiğine göre, Hariciye Nazırı Jordana, tarafından himaye edilen salâhiyetli İspanyol mahfilleri kraliyet lehinde şiddetli bir harekette bulunmağa hazırlanmaktadırlar. Bu hareket kraliyet lehinde bir ihtilâl bile telâkki edilebilir.

Hazin bir ölüm

Anadolu Ajansı muharrir arkadaşlarımızdan Ahmed Targu ile Sahil Sıhhiye levazım şeflerinden Mustafa Targunun pederleri, Moskova büyük elçisi Hüseyin Ragıb Baydur ve eski Maarif Vekili Reşid Galib merhumun enişteleri emekli yarbay Dr. İsmail Targu dün vefat etmiştir.

Cenaze namazı bugünkü 17/4/944 pazartesi günü öğleyi müteakib Teşvikiye camiinde kılınacak ve merhumun cesedi Feriköyündeki aile makberesine defnedilecektir.

Hindistanda İngilizler karşı taarruza geçtiler

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

nın bir tebliğle bildirdiğine göre Amiral Mountbatten umum karargâhının Yeni Delhiden Seylân adasında Kandye nakletmiştir.

«Hedefimiz Tokyo'dur»

Washington 16 (a.a.) — Amerikan donanması başkumandanı Amiral King bugün yaptığı beyanatta ezcümle şunları söylemiştir:

«Japon donanmasının durmadan kaçması yüzünden bu donanma ile henüz kat'î bir savaşa girişemedik. Böyle bir savaşa girişmek isteriz, fakat Japonlar bunu gözlerine kestiremiyorlar.

Birleşik Amerikanın Pasifikteki hedefinin Tokyo olduğunu tekrar teyid ederim. Bununla beraber, düşmanı küçümsemiyoruz. Düşmanlarımızın azmini, inadını, dirayetini, ferasetini ve insaniyetsizliğile, kendi askerleri için bile olsa, insan hayatına karşı hissettikleri vahşeti biliyoruz.»

Tokio konferansı ve Berlinin mütaleası

Berlin 16 (T.P.) — Üçlü pakt devletlerinin Tokio'da toplanan teknik konferansının sona ermesi üzerine, Berlin siyasî mahfillerinden ezcümle aşağıdaki demeç verilmiştir:

Bu konferans, son ayların en mühim siyasî ve askerî hâdiseleri arasında yer almaktadır. Bununla beraber, takdir edileceği veçhile, neşredilen resmî tebliğde, fazla tafsilât verilmesi uygun görülmemiştir. Japon başvekilinin riyasetinde cereyan eden görüşmelerde, Üçlü pakt devletlerinin bütün karar ve teşebbüsleri arasında mutabakat temin edilmiş ve bunlar, beklenilen askerî hareketlere göre tanzim ve tesbit edilmiştir. Konferansın sonunda, bütün Üçlü pakt devletlerinin nihaî zaferi kazanmak üzere sonsuz bir azim ve iradeye sahib oldukları tebarüz ettirilmiştir. Memnuniyetle kayda şayandır ki, bu konferansta alınan kararlar, nihaî zaferin gerçekleştirilmesinde mühim bir nisbette âmil olacaktır.

Balkanlara yapılan büyük hava akınları

— *Baştarafı 1 inci sahifede* —

yan haberlere göre, Alman ve Rumen avcıları 15 Anglo-Amerikan uçağı düşürmüştür. Düşman uçakları bombalarını gelişigüzel atmış ve petrol sahalarında hemen hiç zarar olmamıştır. Amerikalıların daha şimdiden kullanmağa başladıkları zenci pilotların pek çok olması, bilhassa şayanı dikkat görülmektedir.

Belgrada yeni bir hava taarruzu yapıldı

Belgrad 16 (T.P.) — Cumartesi günü Anglo-Amerikan bombardıman uçakları Belgrad şehrinin ikametgâh semtlerine karşı yeni bir hava taarruzunda bulunmuşlardır.

50 Amerikan tayyaresi İsveç arazisi üzerinde uçtu

Stockholm 16 (E.P.) — Salâhiyetli makamların pazar akşamı verdikleri malûmata göre, cumartesi günü 50 yabancı, muhtemelen Amerikan uçağı İsveçin cenub batı sahillerinde Laholm yakınlarında İsveç arazisine dahil olmuştur. Uçaksavar bataryaları ateş açmıştır. Havalanan av uçakları, yabancı tayyarelerle temasa gelmemiştir.

Hırvatistan üzerinde 9 uçak düşürüldü

Agram 16 (E.P.) — Son günler zarfında Dalmaçyada müteaddid meskûn yerler, düşman uçaklarının taarruzuna uğramıştır. Bu meyanda insan kayıbları da olmuştur. Verilen resmî malûmata göre, yalnız 13 nisan günü Hırvatistan arazisi üzerinde düşürülen düşmanın uçakları sayısı dokuzu bulmuştur.

Bir İtalyan şehrinde 5 bin ölü

Verona 16 (a.a.) — Amerikan bomba uçaklarından mürekkeb kuvvetli teşkiller İtalyada Troviso şehrine karşı bir tethiş hücumu yapmışlardır. Şehirde hiç bir askerî tesisat olmadığından şehir uçaksavar topları tarafından müdafaa edilmekte idi. Bomba uçakları şehrin ikametgâh mahallelerine çok sayıda bomba atarak bu mahalleleri tamamile tahrib etmişlerdir. Çok büyük hasarlar olmuştur. Yalnız ölü olarak enkaz altında 5000 erkek, kadın ve çocuk kalmıştır.

Roman : 73

Marion'un Kalbi

Yazan : VİCKİ BAUM — Çeviren: İlhami Safa

Manfred Halban'la geçen o hafif sabahı unutmuş gitmiştim. O anın benim için hiç bir mânası yoktu. Sadece hastalıklı ve ölmek üzere olan biçare bir mahlûka karşı bir nezaket eseri göstermiştim. Her şeye rağmen o bir yabancı gibi kaldı ve ertesi sabah asansöre giderken onunla senli benli hiç bir kelime teati etmedik:

— Allaha ismarladık Madam Tillmann: çok teşekkürler.

— Güle güle Manfred; Allah selâmet versin.

Böyle basit bir münasebetten çocuk olmaz. Yoksa olur mu?

Michel sinirli, hassas bir çocuktu. Çok ağlıyor, hıçkırırken acınacak bir hal alıyordu. Onda bir bebek değil de büyük zayıf bir ihtiyar hali vardı. Müthiş surette ateşi yükseliyor, kramplar, karın ağrıları çekiyordu. Ona biraz kilo aldırmak için yapmadığım yoktu.

— Doktor onun için:

— Harb çocuğu! Sonraları şişmanlayacaktır.

Diyordu. Büyük baba da:

— Daha ne beklersin? İhtilâl sırasında doğdu. Senin o zamanlar ne olduğuna bir korku ve heyecan içinde olduğunu unutma.

Diye izah ediyordu.

Michel aklında bir tutam kızıl saçlı doğmuştu. Sonra saçsız küçük bir ihtiyar devrine girdi; arkasından insan, beyaz ipek tüyler kafasını kapadı. Gözleri iri, kirpikleri uzun ve koyu idi. Bu kirpikler onun bakışlarına hüzün veriyordu. Bu uzun kirpiklerin Manfred'e tatlı ve istirhamkâr bir mâna verdiğini hatırlıyordum.

Kıtlıkta doğan Michel'in yiyeceğe karşı küstah bir iştahı vardı. Yanında bir çok adamlar olmalıydı. Sebzeyircilere bayılırdı. Kendisine birinin baktığını görmeden yemek, uyumak, oynamak istemezdi. Bir gün hizmetçi kadın:

— Bir aktör gibi temsiller veriyor! dedi.

Biberon elimde, durakladım. Bir aktör gibi ha... Sanırım ki o anda ilk defa düşünceye daldım. Michel yedi aylıktı. Bir kaç hafta düşündüm ve karar verdim. Bizim semtte iki doktor vardı. Bunlar bizi tanırlardı. Onun için Michel'i sardım, sarmaladım. Uzak semtteki bir dispansere götürdüm. Bu dispanserin doktoru genc bir kadındı. Doldurulan fişe bir göz atarak:

— Marion Sommer! dedi. Babasının adı yok mu? Gayrimeşru bir çocuk ha? Peki. Nesi var? Kilosu noksan Öyle mi? Ya..? Asabî öyle mi? Peki

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program	19,00 Haberler
7,33 Jimnastik	19,20 Dans orkes.
7,40 Haberler	20,00 Müzik
7,55 Müzik (Pl)	20,15 Rad. gazetesi
★	20,45 Yurd seseri
12,30 Program	21,00 Kitab saati
12,33 Şarkılar	21,10 Şarkılar
12,45 Haberler	21,30 Konuşma
13,00 Salon orkes.	21,45 Senfonik orke
★	22,30 Geçmiş gün
18,00 Program	22,35 Haberler
18,03 Fasıl	22,50 Kapanış

BULMACA

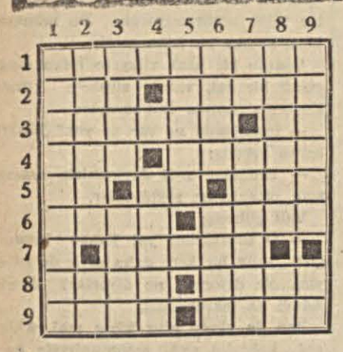

Soldan sağa:

1 — Güzel söz söyleme ve iyi iş yaptırma kuvvetine sahib. 2 — Meryem ananın mahdumu, bir çeşid takunya. 3 — Bir cins ot, Vatikanda oturanın yarısı. 4 — Caka, bir devlet. 5 — Sıfat eki, bir emir, bir hayvan. 6 — Dünya, bir emir. 7 — Bir erkek adı. 8 — Şef, ya eskidir, ya çevik. 9— Eski ölçülerden, boş.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Parlak bir hale getirmek. 2 — Alçak ve perişan insanlar (eski dilde cemi), bir soru eki. 3 — Dördüncü, ihtisas ve liyakat sahibi. 4 — Belirti. 5 — Boy bos. 6 — Halsizlik ve kendine hâkim olamamazlık, açıklama ve anlatma. 7 — Uzuvlarımızdan, şehrimizde bir semt. 8 — Akdenizde bir takımada, vilâyet. 9 — İman getiriş, bir edat.

Evvelki bulmacamızın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	A	N	G	A	R	İ	Y	E	■
2	T	E	R	L	İ	K	■	V	E
3	L	■	A	M	C	A	■	■	T
4	A	S	M	A	A	L	T	I	■
5	N	U	■	K	■	E	R	S	E
6	T	A	D	■	A	T	A	L	■
7	İ	L	A	H	İ	■	K	I	Ş
8	K	■	H	A	L	A	■	K	A
9	■	S	İ	P	E	R	■	■	H

Haydarpaşa koruluk

Valdebağı Prevantoryom civarı tramvaya yakın kârgir köşk ve müştemilâtı 37 dönüm arazi pek çok dut ağacları, çam ve diğer meyva ağacları bir kısmı halen bostan satılık veya kiralıktır. Göztepe Birinci Orta sokak No. 16

Satılık Kârgir Hane

Bakırköyünde Kartaltepede Filiz sokağında No. 14-16 üç odalı bahçeli, tulumbalı, mücedded, nezaretli. Görmek istiyenlerin cumartesi ve pazar günleri saat 10 dan 3 e kadar müracaati.

Samsun ikinci asliye hukuk mahkemesinden:

Samsun Ulugazi mahallesinde 27 sayılı evde Memnune Ergun vekili avukat Nazım Sümerin, İstanbul Hoca Kasımgünani mahallesi 20 numarada Mehmed ve Samsunda bando yüzbaşısı Kerim aleyhine açtığı boşanmanın nüfusça tescili hakkındaki cari muhakemede:

Dava olunanlardan Mehmed ile eski ahkâmın cari olduğu mart 1340 tarihinde evlenmiş ve 20 gün müddetle kendisile evli bir halde kalmış ve kendisinden ayrıldıktan sonra temmuz 1340 tarihinde eski ahkâm üzerine boşanmış ve bu boşanma keyfiyeti nüfus kütüklerine işlenmemiş olduğunu, bu boşanmayı müteakib gene eski ahkâm cari olduğu 1340 senesi birincikânun ayında da gene dava olunanlardan Kerim ile evlenmiş ve bu evlilik kaydı da sicilli nüfusa geçmemiş olduğunu, Mehmed ile temmuz 1340 tarihinde vuku bulan boşanmanın tesbiti, Kerim ile evlilik kayıdlarının nüfusa tesçili hakkındaki davanın müddeaaleyh Mehmed namına 14/10/943 tarihli celse için çıkarılan davetiyede yukarıda gösterilen adreste bulunmadığı ve ikametgâhı meçhul olduğu bildirilmiş ve 17/12/944 tarihli mahkeme kararında istida suretile birlikte davetiyenin ilânen tebliğine karar verilerek duruşması 21 nisan 944 günü saat 10 a talik edilmiş olduğu ve bu babdaki istida suretlerile davetiye kanun mucibince mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğu ve müddeaaleyh Mehmedin 21 nisan 944 günü saat 10 da mahkemede bulunmadığı takdirde hakkında giyab kararı verileceği ilân olunur.

Dr. İHSAN SAMİ

Gonokok aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultanmahmud türbesi No. 113

ÜROLOG - OPERATÖR Prof.

Bahaeddin Lûtfi Varnalı

Böbrek, mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı Beyoğlu İş Bankası karşısı Emir Nevruz sokak No. 10. Panaiya Apart. No. 2. Telefon: 42203

MÜTERCİM, LİSAN BİLİR DAKTİLO VE KOPİST ALINACAK

Ereğli Kömürleri İşletmesi Umum Müdürlüğünden:

1 — ALMANCA MÜTERCİM:

Almancadan türkçeye ve türkçeden almancaya ticarî muhaberatı ve teknik raporları tercümeye bihakkın vâkıf bir mütercim. ÜCRET: Barem harici 210 liraya kadar.

2 — FRANSIZCA BİLİR DAKTİLO:

Francızca rapor ve mektubları hatasız ve seri yazmağa muktedir bir daktilo. ÜCRET: Barem harici 170 liraya kadar.

3 — KOPİST:

Sınaî tesisat resimhanemizde istihdam edilmek üzere üç kopist alınacaktır. (Sanayi mektebi mezunları tercih edilir.) ÜCRET: Barem harici 100 liraya kadar.

Yukarıdaki vazifelere talib olanların:
a) Askerlik vesikası
b) Nüfus cüzdanı sureti
c) İyi hal kâğıdı
d) Hal tercümesi
e) Bonservisler (varsa)
f) Mekteb diploması

gibi vesikalarla birlikte (25 nisan 1944) tarihine kadar Zonguldakta Ereğli Kömürleri İşletmesi Umum Müdürlüğüne yazile müracaatleri ilân olunur. (4089)

Sinema makine ve teferruatı

Konya Belediye Reisliğinden:

1 — Aşağıda cins ve miktarı gösterilen sinema makine ve teferruatı açık arttırmıya çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedeli 1500 liradır.

3 — Arttırma Konya Belediyesi Encümeninde 19/4/944 çarşamba günü saat 15 te yapılacaktır. Talibler yevmi mezkûrde %7,5 pey akçesi olan 112 lira 50 kuruşla arttırmıya iştirak edebilirler.

4 — Buna aid şartname ve makine teferruatını görmek istiyenlerin Belediye Muhasebeciliğine müracaati ilân olunur.

Elektrik motör ve şalteri
Dinamo
Ufak elektrik motörü
Rezistans 110 voltluk
Sinema makinesi
Volt metre
Ufak oparlörler
İlikatör
Rezistans
Amper metre (Tablosile)
Tevzi tablası
Volt metre tablası
Demir makara film için
Film sargı makinesi
Hurda sinema perdesi (4176)

DERMOJEN

Yanık, Çatlak, Ekzama ve Cild yaralarına tevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.

FRENGİ ve BELSOĞUKLUĞUNA Tutulmamak için **PROTEJİN** Kullanmalıdır.

Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Âmirliğinden:

1 — Revirimizin Büyükdüz bölgesi Korudan rampasında mevcud 818 metre küp, 449 desimetre küp köknar tomruğu bulunduğu yerde teslim şartile ve açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır.

2 — Açık arttırma 19/4/944 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 14 te Karabük Revir Âmirliği binasında Revir Âmiri riyasetinde toplanacak Komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — Satışa çıkarılan tomruğun beher metre küpünün muhammen bedeli (37) liradır.

4 — % 7,5 hesabile teminatı (2272) liradır.

5 — Açık arttırmıya aid şartname Ankarada Orman Umum Müdürlüğü ile Revir Âmirliği ve revirimizde görülebilir.

6 — İsteklilerin arttırma günü teminatlarile birlikte revirimize gelmeleri. (4112)

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

ŞALTER ALINACAK

Devlet Demiryolları Haydarpaşa Satınalma Komisyonundan:

Muhammen bedeli (4320) dört bin üç yüz yirmi lira olan muhtelif takatta (60) altmış aded yıldız müselles şalter (27 nisan 1944) perşembe günü saat (15) on beşte Haydarpaşada gar binası dahilindeki Komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (324) üç yüz yirmi dört liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (4091)

Ankara Valiliğinden:

Yüksek Ziraat Enstitüsü binaları arasında yapılacak blokajlı şose ve beton asfalt kaplama işinin 24/4/944 pazartesi günü saat on beşte ihalesi yapılmak üzere kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedeli (70587,97) lira, muvakkat teminatı (4779) lira (40) kuruştur

İsteklilerin teklif mektublarını, Ticaret Odası vesikası, muvakkat teminat mektub veya makbuzların ve ihale gününden en az üç gün evvel Vilâyete dilekçe ile müracaat ederek bu iş için alacakları ehliyet vesikası ve ünvan ruhsat tezkerelerini yukarıda adı geçen günde saat on dörtte Vilâyet Nafıa Müdürlüğündeki Komisyon Reisliğine vermeleri.

Buna aid şartname, keşif ve diğer evrak her gün Nafıa Müdürlüğünde görülebilir. (3902)

Zonguldak Belediye Reisliğinden:

1 — Boş ve levha haline getirilmiş Terne Plate markalı ve kurşun kaplamalı tahminen 19816 aded akaryakıt tenekesi kapalı zarf usulile satılığa çıkarılmıştır.

2 — Muhammen bedeli 9908 liradır.

3 — Arttırma 5/5/944 cuma günü saat 15 te Belediye Encümeninde yapılacaktır.

4 — Taliblerin %7,5 muvakkat teminatlarile birlikte teklif mektublarının muayyen günde saat 14 e kadar Belediye Reisliğine vermeleri ilân olunur. (4118

Askerî Fabrikalar Ticaret Şubesinden:

1)	18	Ton	Kalsine soda	19 nisan 944 günü
	400	M3	Köknar tahta 1,5X20X400 Cm.	21 » » »
	100	»	» » 2 X20X400 »	
	9	»	» » 2 X25X400 »	
	10	»	Çam » 5 X25X400 »	
	20	Ton	Yerli Linters pamuğu	27 » » »
	120	»	Gliserin	28 » » »

pazarlıkla satın alınacaktır.

2) Bu malzemenin pazarlığı hizalarında yazılı günlerde ve saat 14 te yapılacaktır.

3) Şartnameleri bedelsiz olarak Ticaret Subesinden alınabilir.

4) Pazarlık için isteklilerin belli gün ve saatte teklif mektublarile birlikte Ticaret şubesinde bulunmaları. (4073)

Bursa Orman Mektebi Alım Satım Komisyonundan:

Cinsi	Metresi	Metresinin muhammen bedeli Lira	Muvakkat tutarı Lira	Muvakkat teminatı Lira K.	İhale günü ve saati
Siyah kaputluk kumaş	360	25	9000	675 00	26/4/944 çarşamba günü saat 14

1 — Bursa Orman mektebi talebeleri için alınacak olan yukarıda cins, miktar, muhammen bedel ve muvakkat teminatı yazılı siyah kaputluk kumaş 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde 5/4/944 tarihinden itibaren 26/4/944 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 14 te mektebin Çekirge yolundaki Müdiriyet binasında toplanacak olan Alım Satım Komisyonu tarafından ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile ve 20 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu hususta nümune, şartname ve mukavelename formüllerini görmek istiyenlerin her gün mekteb muhasebesine müracaat edebilecekleri gibi kanunî evsaf ve şeraiti haiz olanlardan eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin de teklif mektublarile Ticaret Odasına kayıdlı olduklarına dair vesaik ve muvakkat teminata aid makbuzu havi mühürlü zarflarını ihale saatinden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde komisyon riyasetine vermeleri ve belli gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur. (4005)

TABLET **BOYER**

BAŞ, DİŞ Ağrıları, GRİP, NEZLE Kırıklık ve Soğuk Algınlığını derhal Keser

Eczanelerden ısrarla isteyiniz, Tüpleri 20 kuruş.

Deniz Motör Makinesi Mubayaa Edilecektir

İstanbul Mıntaka Liman Riyaseti Mubayaa Komisyonundan:

Mevcud tekneye konulmak üzere 20 ilâ 26 beygir kuvvetinde mücedded bir deniz motör makinesi 29/4/944 tarihine musadif cumartesi günü saat 12 de pazarlıkla mubayaa edilecektir.

Mezkûr motörün muhammen bedeli 9000 lira olup teminatı muvakkate (675) liradır. Talib olanların hergün şartnameyi görmek için Riyaset İdare Şube Şefliğine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur. (4158)

İstanbul Grupu Tapu Sicilli Müdürlüğünden

Grupumuzda münhal 35 liralık iki daktilografilik için 26 nisan 944 tarihinde saat 14 te müsabaka imtihanı yapılacağından taliblerin hüsnühal varakaları ve sıhhat raporile başkaca vesaiklerini hâmilen lüzumu müracaatleri ilân olunur. (4327)

Gayrimenkul Satış İlânı

İstanbul Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Salâhaddin ile müteveffa Kemaleddin sağlığında 576/13339 hesab numarasile Sandığımızdan aldıkları (1400) liraya karşı Süleymaniyede Mollahüsrev mahallesindeki iki evi birinci derecede ipotek etmişlerdi.

Dosyasında mevcud ve kadastroya müstenid tapu kaydı suretinde mezkûr gayrimenkulün Süleymaniye mahallesinde Kirazlımescid sokağında eski 22, 22, yeni 24, 26 kapı, 572 ada, 24 parsel No.lı 244 metre murabbaı mesahası olan ahşab, bahçeli ev olduğu ve yalnız Kemaleddin hissesinin Ahmed Cevdet namına (3000) lira mukabilinde ikinci derecede ipotekli bulunduğu ve ayrıca iki de haczi mevcud olduğu beyan edilmiştir. (İşbu muahhar tarihli ipotek ve hacizler Sandık ve müşterilerin hukukuna müessir değildir.)

İkraz dosyasında mevcud tapu senedi mucibince hududu sağ ve sol tarafı Aziz hanesi, arkası Hilmi bahçesi, cephesi Kirazlımescid sokağile mahduddur.

İkraza esas olan muhammin raporunda mezkûr gayrmenkulün umum mesahası 248 metre murabbaı olup bunun 148 metre murabbaı kısmı üzerine dışları kâmilen, içleri kısmen boyalı zemin katile beraber dört kat ahşab iki ev yapıldığı ve her ikisinin zemin katlarında dört oda, iki matbah, iki helâ, birinci katlarında altı oda, iki sofa, iki helâ, ikinci katlarında altı oda, iki helâ, üçüncü katlarında 6 oda, 2 helâ bulunduğu beyan edilmiştir.

Halen mezkûr evlerin her birinde birer taşlık sekizer oda, üçer sofa, birer matbah, birer kiler, üçer helâ, birer odunluk, kuyu ve elektrik tesisatı vardır.

Vadesinde borcun verilmemesinden dolayı yapılan takib üzerine 3202 No.lı kanunun 46 ncı maddesinin matufu 40 ncı maddesine göre satılması icab eden yukarıda yazılı iki ahşab evin tamamı bundan evvel yapılan açık arttırma neticesinde (5005) lira bedelle uhdesine ihalesi yapılan müşterinin verilen mühlet içinde ihale bedelini vermemesi ve ikraza kalb muamelesine de yanaşmaması ve bu suretle gayrimenkulü almaktan istinkâf eylemesi ve kendisinden evvel en yüksek bedel teklif edenin de teklif ettiği bedelle almağa razı olmaması üzerine Emniyet Sandığı nizamnamesinin 38 inci maddesi mucibince nihayetinde kat'i ihale kararı verilmek üzere dosyası İcra Hâkimliğine gönderilmek ve iki ihale arasındaki fark ile diğer zararlar evvelki müşteriye aid olmak üzere yalnız on beş gün müddetle açık arttırmıya konmuştur. Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmıya girmek istiyen (388) lira pey akçesi verecektir. Millî bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri, vakıf icaresi ve taviz tutarile tellâliye rüsumu borcluya aiddir. Arttırma şartnamesi ilân tarihinden itibaren tetkik etmek istiyenlere Sandık Hukuk İşleri Servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı vesair lüzumlu izahat da şartnamede ve talib dosyasında vardır. Arttırmıya girmiş olanlar bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve telâkki olunur.

İşbu arttırma 4/5/944 tarihine musadif perşembe günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 40/2006 dosya No.sile Sandığımız Hukuk İşleri Servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

— D İ K K A T —

Emniyet Sandığı: Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek istiyenlere Fen Heyetimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 ını tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir. (4352)

Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Âmirliğinden:

1 — Revirimizin Büyükdüz bölgesi Teki rampasında mevcud 511 metre küp, 919 desimetre küp çam ve köknar tomrukları bulundukları yerde teslim şartile ve açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır.

2 — Açık arttırma 26/4/944 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 14 te Karabük Revir Âmirliği binasında Revir Âmiri riyasetinde toplanacak Komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — Çam tomruklarının beher metre küpünün muhammen bedeli (39) lira, köknar tomruğunun beher metre küpünün muhammen bedeli 37 liradır.

4 — % 7.5 hesabile teminatı (1433) liradır.

5 — Açık arttırmıya aid şartname Ankarada Orman Umum Müdürlüğile Bartın Revir Âmirliği ve Revirimizde görülebilir.

6 — İsteklilerin arttırma günü teminatlarile birlikte Revirimize gelmeleri. (4114)

Devlet Denizyolları İşletme U. M. ilânları

16/4/944 - 24/4/944 pazartesi (dahil) gününe kadar muhtelif hatlarımıza kalkacak vapurların isimleri ve kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rıhtımlar

KARADENİZ HATTI	—	Salı 4 te (Aksu), Cuma 4 te (Cumhuriyet) Galata rıhtımına yanaşır.
SAMSUN HATTI	—	Pazar 4 te (Dumlupınar) Galata rıhtımına yanaşır.
BARTIN HATTI	—	Pazartesi 4 te (Anafarta) Sirkeci rıhtımına yanaşır.
MUDANYA HATTI	—	Salı, Perşembe, Cumartesi ve Pazar 9 da (Marakaz), Cuma 9 da ve Pazar 16 da (Konya) Galata rıhtımına yanaşır.
BANDIRMA HATTI	—	Cuma 8,15 te (Marakaz), Pazartesi 8,15 te (Sus) Galata rıhtımına yanaşır. Ayrıca Çarşamba, Cumartesi ve Pazartesi 20 de (Canakkale) Tophane rıhtımına yanaşır.
KARABİGA HATTI	—	Çarşamba 10 da, Cumartesi 19 da (Kemal) Tophane rıhtımına yanaşır.
İMROZ HATTI	—	Salı 20 de (Seyyar) Tophane rıhtımına yanaşır.
AYVALIK HATTI	—	Cuma 10 da (Saadet), Pazar 10 da (Ülgen) Sirkeci Rıhtımına yanaşır.
İZMİR HATTI	—	Perşembe 11 de (Tırhan). Pazar 11 de (Ege) Galata rıhtımına yanaşır.
İSKENDERUN HATTI	—	Cuma 9 da (Maraş) Sirkeci rıhtımına yanaşır.

İSTANBUL BAŞACENTALIĞI: TELEFON: 42362 (4342)

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: **HİKMET MÜNİR ÜLGEN**
Cumhuriyet Matbaası

TOMRUK TAŞIMA İŞİ

Ereğli Kömürleri İşletmesi Umum Müdürlüğünden:

1 — Devlet Orman İşletmesi Karabük Revir Âmirliği tarafından Kelleşa mevkiinde ihzar edilmiş ve edilecek tomrukların muhtelif orman rampalarından, Karabük istasyon civarında gösterilecek kereste fabrikası sahasına nakil işi kapalı zarf usulile müteahhide verilecektir.

2 — Tomrukların bulundukları mevki ile taşınacakları mahal 20 ilâ 30 kilometredir.

3 — Nakledilecek tomruk miktarı sekiz ilâ on bin metre mikâb arasında olacaktır.

4 — Nakil işinde kullanılacak kamyon, araba, müteahhid tarafından temin olunacaktır. Nakliyat kamyonla yapıldığı takdirde lüzumlu lastik ve benzin şartname esasları dahilinde işletmece temin olunacaktır.

5 — Talibler teklif edecekleri bedelle işin tutarı üzerinden % 7,5 nisbetinde muvakkat teminat akçesi makbuzu veya banka teminat mektubu ve 1944 senesine aid Ticaret Odası vesikasını da teklifile birlikte tevdi edeceklerdir.

6 — İhale kapalı zarf usulile 29/4/1944 tarihine raslıyan cumartesi günü saat 12.30 da Ereğli Kömürleri İşletmesi Ticaret Grupu Müdürlüğünde icra kılınacaktır.

Teklifler, 29/4/944 cumartesi günü saat (12) ye kadar kapalı zarf içinde Zonguldakta İşletme Umum Müdürlüğü Başsekreterliğine imza mukabilinde tevdi olunacaktır. Postada vuku bulacak tecavüzler nazarı itibara alınmaz.

7 — Talib olanların bu ise aid şartnameyi görmek için:

Zonguldakta : Ereğli Kömürleri İşletmesi Umum Müdürlüğü,
Ankarada : Etibank Umum Müdürlüğü,
İstanbulda : Etibank İstanbul Şubesi Müdürlüğü

adreslerine müracaatleri lâzımdır. (4030)

8 — İşletme ihaleyi icrada serbesttir.

Ergani Bakırı Türk Anonim Şirketi Müdürlüğünden:

İşletmemizce yüzer tonluk partiler halinde veya toptan verilmek ve bu hususta tanzim edilmiş bulunan şartnamedeki evsafa uygun bulunmak şartile 360 ton hurda demir alınacaktır.

Hurda demirler, bütün masraflar müteahhide aid olmak üzere madenden istasyonunda vagonda teslim edilecektir. Yüzer tonluk partiler halinde vermeyi kabul edenler, demirleri azami iki ay içerisinde, toptan verildiği takdirde müteahhidi, ihale tarihinden başlamak ve her ay müsavi miktarda verilmek üzere demirlerin hepsini altı ay zarfında vermiş olacaklardır.

Açık eksiltme, 15/5/944 tarihinde işletmenin madendeki Müdürlük binasında saat 14 te yapılacaktır. Teklif mektublarının bu tarihten evvel verilmiş olması ve taliblerin yazılı günde behemehal Madende hazır bulunmaları lâzımdır.

Eksiltmeye iştirak edebilmlek için bin liralık teminat akçesinin peşinen işletmemiz veznesine yatırılması lâzımdır. İhaleyi müteakib teminat akçesi taahhüd edilen miktar bedeli tutarının yüzde on beşine iblâğ olunacaktır.

Fazla tafsilât almak ve şartnameyi görmek istiyenlerin bir mektubla İşletme Müdiriyetine müracaatleri lüzumu ilân olunur. (4320)

Divriği Demir Madenleri İşletmesi için

Doktor Aranıyor

Müessesemiz için bir doktora ihtiyac vardır. Operatör ve dahiliye mütehassısı olanlar tercih edilecektir. Taliblerin istedikleri asgari ücretle bugünkü askerlik vaziyetlerini ve medeni hallerini bildirir kısa bir tercümeihallerini bir vesikalık fotoğrafile beraber (Etidemir Divriği) adresimize göndermeleri ilân olunur.

Maarif Vekilliğinden:

Erkek San'at Enstitüleri ve Erkek Orta San'at okulları ihtiyacı olan muhtelif ölçülerde pirinç çubuk, pirinç boru, içi dolu renkli cam boru, boş renkli cam boru, kapiller cam ve cam borular satın alınacaktır. (4380)

Bunları verebilleceklerin yazile Vekilliğe teklifte bulunmaları.

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

Ticareti tanzim ve ihtikârla mücadele için 510 numaralı koordinasyon kararına tevfikan erbabı ticarete verilecek grup vesikalarına esas olmak üzere 1/4/944 tarihinden 5/4/944 tarihine kadar Odamıza beyan mektubu veren toptancı, perakendeci, imalâtçı, ihracatçı, ithalâtçı tüccarlerden beyan numarası 2201 den 3000 numaraya ve 3076 numaradan 3341 numaraya kadar olanlarla, İstanbul Ticaret Borsasındaki muameleleri yerine ve Beyoğlu İstiklâl caddesi Nuriziya sokağındaki Parti binasına beyan mektubu verenlerin vesikaları 17/4/944 pazartesi günü saat 10 dan itibaren, beyan mektublarının kabul edildiği bu mahallerden tevzi edilecektir.

Beyan mektubu tevdii esnasında verilmiş olan numaralarla yukarıda zikredilen beyan mektubu tevdii mahallerine müracaat edilmesi ilân olunur.

Diğer müracaat mahallerine tevdi edilen beyan mektublarına aid grup vesikaları da derdesti ihzar olup tevzii günü ayrıca ilân edilecektir.

510 numaralı kararnamenin tatbikına mütedair izahnamenin 9 uncu maddesine göre sabit satıcı olan perakendeciler satışlarını bir mağaza veya ğazada veya dükkânda yapmağa mecbur olduklarından mağaza veya dükkânı bulunmıyan perakendecilerin vesika almamaları ve alanların hakkında kanunî takibat yapılacağı bildirilir. (4369)

BAKALİD PRESİ ALINACAK

Elektrikle ısıtılabilen otomatik iki Bakalit presi alınacaktır. Saat 13 ile 14 arasında 23700 numaraya telefonla müracaat.

MEMUR ALINACAK

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

İşletmelerimiz Ticaret dairesi kadrosunda münhal bulunan barem dahilinde memuriyetler için müsabaka ile memur alınacaktır.

Taliblerin en az orta mekteb mezunu olması tahsilden dolayı mücbir sebebler bulunmaması ve yaşının 35 ten yukarı olmaması şarttır.

Ticaret mektebi mezunlarile muhasebe üzerinde bilfiil çalışmış olanlar tercih olunacaktır.

Yukarıdaki şeraiti haiz bulunanların 20/4/944 tarihinde yapılacak imtihana iştirak etmek üzere şimdiden idarenin Metro hanında 5 inci katındaki Zat İşleri ve Sicil Müdürlüğüne müracaatleri lüzumu ilân olunur. (4382)

Makinist aranıyor

Yozgad Memleket Hastanesi Baştabibliğinden:

Hastanemizde 100 lira ücretli ve ayrıca da %25 zam verilmek suretile makinistlik münhaldir. Kalorifer su tesisatile elektrikten anlamağına dair vesaikı olanların pullu bir istida ile fotoğraf ve hüsnühal varakasile hastanemiz baş tabibliğine müracaat etmeleri. (4377)

OSMANLI BANKASI

31 Mayıs 1943 tarihindeki vaziyet

AKTİF	Sterlin	Ş.	P.
Hisse senedlerinin ödenmesi istenmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve Bankalarda bulunan paralar	9.835.388	7	1
Kısa vadeli avanslar ve röporlar	11.850.000	—	—
Türkiye ve İngiltere Hükûmetleri Hazine bonoları	7.482.736	17	9
Tahsil olunacak senedler	2.304.445	6	9
Cüzdanda bulunan kıymetler	3.759.592	19	—
Borçlu cari hesablar	8.859.985	16	6
Rehin mukabilinde avanslar	3.462.028	3	3
Kabul yolile borçlular	29.471	7	11
Gayrimenkul mallar ve mobilya	480.637	16	10
Müteferrik	283.745	17	8
	53.398.032	12	9

PASİF	Sterlin	Ş.	P.
Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ayrılan ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Tedavülde bulunan banknotlar	337.710	1	2
Görüldüğünde ödenecek senedler ve vadeli senedler	361.771	14	3
Alacaklı cari hesablar	39.733.172	5	5
Vadeli bonolar ve cari hesablar	882.846	7	11
Kabuller	29.471	7	11
Müteferrik	803.060	16	10
	53.398.032	12	9

Kuvvada muvafık olduğu tasdik olunur.

Umum Muhasebe Şef muavini A. A. MAYER

Türkiye Umum Müdürü PH. GARELLI